Ը. ՏԱՐԻ 2301 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 8 ՀՈԳԻ 4384 — 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1891 — 25 ՍԼՊԼԸ 1309 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

29 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ՆԱ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ Է ՈՒՂԻՂԵԼ ՀԱՍՑԷ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

در جریده آره‌ویلك نورادونکیان اداره‌سنه غلطه‌ده‌در

Direction du journal AREVELK Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

29 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Դուրս երկիրներէ Տարեկան » 56
» » Վեցամսեայ » 28
Նոր Թուղթի փոխ [illegible] Տարեկան Օրն Ուրի 2
[illegible] Գրշ. 50

[illegible] DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 17|29 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԷՊԻԲԵՐՆ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուսիոյ և Անգլիոյ յարաբերութեանց վճռական վրայ խօսելով օրուան խնդրոյ առթիւ, ռուս կարեւոր թերթեր կ'ըսեն թէ դեսպանախորհրդոյ կամ վեհաժողովոյ մը գումարումը կրնայ մեծապէս չափաւորեցնել խնդիրները, և պատերազմի վտանգն իսկ առաջ բերել, փոխանակ խնդիրներն հաշտութեամբ վերջացնելու։ Թէեւ կ'ըսուի թէ Լորտ Սալիսբրի փափաքող է այսպիսի գումարման մը, բայց եթէ նախ ինչ ինչ տրամադրութիւնք վերաքննուին, յետոյ դեսպանախորհուրդ մը կրնայ վաւերացնել կարեւոր որոշումներն։ Այս առթիւ կը լիշցնեն ռուս լրագիրք թէ այժմ Ռուսիա նեցուկ մ'ունի, այն է Ֆրանսա, բայց ո՛չ Ռուսիա ո՛չ Ֆրանսա պատերազմ չեն փափաքիր Անգլիոյ կամ Աւստրիոյ դէմ։

* * *

Ռուսիոյ մէջ տիրող նիւթական անձկութեան յայտարար նշաններէն մին սա է որ Ազնուականութեան երկրագործական Պանքային գրաւ ուտեալ շատ մը կալուածներ ի վաճառ հանուած են կառավարութեան կողմէ։ Երրորդ և վերջին անգամ ծանուցեալ այսպիսի վաճառելի կալուածոց ցուցակներ տասնեակ նախարարութեանպաշտօնաթերթին քսան և ութ (28) էջերը կը գրաւեն։ Արդի բացառիկ կացութիւնն ի նկատ առնելով, հարկ կը համարուի վերջին պայմանաժամ մը տալ կալուածատերաց, որպէս զի վճարեն իրենց պարտքերն, առանց պէտք թողլու որ կառավարութեան կողմէ աճուրդով վաճառուին այն կալուածք։ Բայց երբ Ազնուականութեան Պանքային կողմէ այսպիսի թոյլտուութիւն մը լինի, նոյնը կարելի չէ զանազանել-զացներուն ալ, որք նոյն պայմանաց մէջ գրաւ ուտած են իրենց կալուածներն, և այժմ չեն կարող վճարել իրենց պարտքերը։

* * *

Թէեւ կայսերական Ուքազ մը հրամայեց արտասահմանի ալքոհոլին դրամական պարգեւ չտալ այլ եւս, որպէս զի ալքոհոլի արտադրութեան համար գեռնախնձոր և հաճար չգործածուին, բայց ռուս թերթք կը ծանուցանեն թէ Ռուսիայէն ալքոհոլի արտածումը պիտի չպակսի այս պատճառաւ։ Զի Գերմանիոյ մէջ գեռնախնձորի հունձքն ի դերեւ եկած է, և օտար երկրաց մէջ ալքոհոլի կամ սպիրտոյի գինն հեռագնեակ վրայ կը դնէ։ Ուստի, ռուս արտադրիչք և արտածիչք ալքոհոլի թէեւ կառավարական պարգեւը կը կորուսանեն, բայց իրենց ապրանքն աւելի արժեցնելով, կը քաջալերուին արտադրութիւնն և արտածումը շարունակել ըստ առաջնոյն։

* * *

Ռուսական Վաճառականութեան և արհեստագործութեան զարգացման Ընկերութիւնն որոշեց դիւան և գործակալութիւն մը հաստատել՝ Պարսկաստանի և Պալքանեան երկրաց հետ ռուսական առեւտրին վրայ ծանօթութիւններ հաւաքելու և բաշխելու նպատակաւ, որով պիտի դիւրացուին և ընդարձակուին տնտեսական յարաբերութիւնք այն երկրաց հետ։

* * *

Գոյացեալ համաձայնութեան համեմատ, Օրիոլ չոգենաւն կամաւոր կամ հայրենասէր ընկերութեան՝ կը մեկնի Սեւ Ծովէ դէպ ի Վլատիվոստոք ի Խաղաղական Ովկիան, և ինչպէս չորեքն օրը ծանուցինք՝ այս չոգենաւն է որ կը տանի Զարին երկրորդ որդին Կէորկիյ Մեծ-Դուքսն ի Պիրէան, ուստից պիտի անցնի Ալժէրի։ Մեծ-Դուքսին կ'ընկերանան երկու տեղական և երեք հնգապարներ ռուս նաւային պաշտօնէութենէն։ Օրիոլ կը նկատուի լաւագոյն և հզօրագոյն նաւն այն ընկերութեան, որ, ինչպէս յայտնի է, նպատակ ունի պատերազմի ժամանակ կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ դնել իւր սրընթաց նաւերը, որք ըստ այմ կը տնօրինուին յարաժամ։ Օրիոլ, 1889ին Անգլիոյ մէջ շինուած, 18 հանգոյց (նաւային մղոն) կ'առնու ժամը։ (Վեց հանգոյց հաւասար է եօթն մղոնի։)

* * *

Բրէսի Լիոնէի Փեթերսպուրկի գործակալութիւնը մէկ մրլոն բուպլի ռուսական արժեթուղթ յանձնեց Ռուսիոյ ելմտական նախարարութեան, իբրեւ երաշխաւորութիւն այն գործառնութեանց համար որք պիտի կնքուին ընդ մէջ ռուս կառավարութեան և Բրէսի Լիոնէի։ Ռուսիոյ ելմտական նախարարը ֆրանսական իրմէ բանկին արտօնութիւն տուաւ երկու ճիւղեր բանալու, մին ի Մոսքուա, միւսն Ոստեա, 1 փեար. 1892ին։

* * *

Հոկտ. ի երկրորդ կիսուն մէջ ի Փեթերսպուրկ կը սպասուի Պուլխարի Էմիրը, բազմաթիւ հետեւորդաց վարուն թափորով մը, որ նոր չքեղութեամբ մը պիտի արտայայտէ ռուս երկրակալութեանց յառաջդիմութիւնն ի Կեդրոնական Ասիա։

* * *

Զարին բնակութեան համար ի ռուսական Լեհաստան, մեծաւ փութաջանութեամբ կը պատրաստուի Սպալէի դղեակը մերձ ի Վարշաւա, ուր ի մօտոյ պիտի ժամանէ Ն. Կ. Վեհափառութիւն, մեծ ռազմափորձերուն առթիւ։

* * *

Փեթերսպուրկի քաղաքական և դիտական ընկերութեան մէջ մեծաւ հետաքրքրութեամբ կը սպասուի Կալիցին իշխանին տեղեկագրոյն, որ ի Կեդրոնական Ասիա Փամիրի հռչակաւոր լեռնադաշտն եղած լինելով ռուս երկրախոյզ մարմնոյ մը հետ, իւր դիտութիւններն ու դիտողութիւնները պիտի մատուցանէ Ռուսիոյ կայսերական աշխարհագրական ընկերութեան աշնան նստաշրջանին, որ կը բացուի քիչ օրէն։

Կալիցին իշխան դերազանցապէս ուսեալ, կարիճ և միանգամայն մեծահարուստ երիտասարդ մ'է, զոր պէտք չէ շփոթել Ուրալեան Խաղախաց նախկին Ատաման հետ։ Ի Ռուսիա հարիւրներով կը համարուին Կալիցին իշխանք, և Փամիրի լեռնադաշտին դիւցազնը ցարդ դիտցուածներէն ո՛չ մէկն է։

Այս ռուս երկրախոյզ մարմնոյն ուղեւորութեան առթիւ, յեւրոպա շատ մը զրոյցք տարածուած էին, իբր թէ այն մարմին յառաջապահ լինի ռուս զօրավարի մը, որ պիտի դիմէ եղեր Հնդկաստանի ճամբաներուն տիրող այն բարձրութեան վրայ, որ անուանած է «աշխարհի ձեղունն», ի Կեդրոնական Ասիա իւր յոյժ բարձր և տիրող դիրքից ազատ։ Հնդկաստանի անգլիական իշխանութիւններն անդամ սկսած էին հոգ ընել Կալիցին իշխանի կարաւանին դիտաւորութենց ու նշանակութեան վրայ։ Զարմանալին այն է սակայն որ Կալիցին իշխանին ընկերակցած է իւր մտերիմներէն անգլիացի սպայ մը, մինչ հականգլիական արշաւանքի մը մէջ անգլիացի սպայ մը չէր կրնար մասնակցութիւն ունենալ։ Ռուսք կը ծիծաղին անգլիհնդիկ իշխանութեանց երկիւղներուն վրայ, և ոչ թէ իբրեւ աշխարհակալի մը յաղթական պատմութիւն, այլ իբրեւ դիտնական մը չահեկան տեսութիւն կը սպասեն լսել երիտասարդ իշխանին կարդալիք տեղեկագիրը։

Բայց և այնպէս, անուրանալի է թէ դիտական հետաքրքրութեան ետեւ քաղաքական հետաքրքրութիւն ալ կայ։ Աչխարհ գիտէ որ ի Կեդրոնական Ասիա միշտ յառաջ երթալով Ռուսիոյ նպատակն ո՛չ այնքան ասիական անապատներն իւր սահմանուած երկրը շարքին վրայ աւելցնել է, որչափ աւելի մօտէն դրացի լինել Հնդկաստանի, որպէս զի այլ և այլ խնդրոյ մէջ այն կողմէ ցամաքի ճամբով կարենայ սպառնալ անգլիական տարածուածոյ կարեւորագոյնն, և այպէս պատահարար կրնայ Մեծին Բրիտանիոյ քաղաքականութեան վրայ։ Արդ, դէպ ի Հնդկաստան դիմող Տերութեան մը համար քննելի և դիտելի ամենէն շահեկան վայրն է Փամիրի նախապատմական լեռնադաշտն, ուստից գիտնականք ոմանք կը կարծեն թէ զառաջինն ցրուած լինի մարդ կային ազգը։

* * *

Գաղափարաց նոյն կարգին մէջ, շահեկան լուր մը կուգայ Փեթերսպուրկէ, ծանուցանող թէ որոշուած է Անդրկասպեան երկրին ռուսական երկաթուղին յառաջ տանելով կցել մի կողմէ Պարսկաստանի և միւս կողմէ Աֆղանստանի սահմաններուն։

* * *

Պերլինի Բէլէոյ Զայտունգ, որ միշտ իրազեկ է ռուսական գործերու, հեռագրէ թէ Փեթերսպուրկ կարծիք կայ որ Գերմանիոյ կայսրը Ռուսիոյ Ն. Կ. Հ. Սուլթանին՝ Պուլկարիոյ գերիշխան Վեհապետին եւ Մեծ-Եպարքոսին, այցելած լինելով նաեւ Եկեղեցին՝ պուլկար եկեղեցւոյ պետն, սա դարձեալ յայտնած է պուլկար ասպիկանութեան ընթացքին համար, որ, Պ. Սթամպուլովի հրամանաւ, Սոֆիայի եպիսկոպոսական թեմին կառավարիչ Մեթոտիոս վարդապետին բնակարանը կոխած, խուզարկութիւններ ըրած և շատ մը թուղթեր առած տարած է, ընդ որս վարդապետին թղթակցութիւնք Եկեղեցիին հետ։

Եկեղեցին իւր դժգոհութիւնը Պ. Կրէքովի յայտնելէ զատ, Ռուսաստանի մեծապատիւ Դիոնիսիոս եպիսկոպոսին պատուիրած է տեսնել Ֆերտինանտ իշխանն, և յիշեցնել Պ. Սթամպուլովի զանազան անճիշդ տնօրինութիւններն օրթոդոքս կղերին նկատմամբ, և ծանուցանել թէ Եկեղեցիին և պուլկար կառավարութեան միջեւ յարաբերութիւնք չեն կրնար յառաջ տանուիլ եթէ իրաց այս վիճակ շարունակէ։

1888ին, մեծ-պահոց միջոցին, կիրակի մատաղոյնի բռնադատուեցաւ պուլկար կառավարութեան կողմէ եկեղեցական զգեստ հագնելու և հոգեւոր պաշտօն կատարելու, հակառակ եկեղեցւոյ կանոնաց։ Մի քանի օր ետքը նոյն արքեպիսկոպոս բանտարկեցաւ։

1890ին, նոյն բանը պատահեցաւ Սամաքովի Տոնիքօ մետրոպոլտին, որուն իշխանն ապա Դ. կարգի Ս. Ալիք անդրի պատուանշան տուաւ։

1891ին, պուլկար Սինոդն որ գումարուած էր ի Սոֆիա, գիշերային ցրուեցաւ ոստիկանութեան ձեռամբ։

1890ին, բանտարկութիւն Վրացայի կղերին, որ կը յայտարարէր թէ չի կրնար իշխանին ընդ առաջ երթալ առանց Եկեղեցին արտօնութեան։

Վերջապէս, Կէորկի Փանիչէրսքի քահանայն որ Պ. Սթամպուլովի անհաճոյ եղած էր ա՛և է կերպիւ, կառավարական պաշտօնակալաց կողմէ հրապարակաւ թշնամանեցաւ։

Այսպէս կ'ըսէ Եկեղեցին, և կը խնդրէ իշխանէն պէտք եղած հրամանները տալ որ փիրզ տրուի արտաքսութեան։ Բայց, եթէ զանց առնենք Մէթոտիոս վարդապետին տան մէջ եղած խուզարկութիւնը, պէտք է խոստովանիլ որ ժամանակէ մ'ի վեր յարաբերութիւնք առաջուան չափ ձգտեալ չեն ընդ մէջ պուլկար կղերին և կառավարութեան։ Զի խոհեմ եղանէն որով երկիրը կը կառավարուի, կ'ազդէ նոյն իսկ կղերին ռուսասէր անդամոց վրայ, և կը ցուցնէ անոնց թէ խոհեմութիւն կը պահանջէ բարւոք յարաբերութիւններ ստեղծել օրուան իշխանութեանց հետ, և անոնց վարկը չկտրել ժողովրդեան առջեւ։

Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Անգլիացի հնագիտաս Թալպոտ կը տեղեկագրէ թէ Պարսկաստանի կայսերական Պանքան ճիւղեր բացած է Պարսկաստանի կարեւորագոյն կեդրոններու մէջ։ Այս Պանքան իւր հանքեր բանեցնելու արտօնութիւնը ծախած է «Պարսկաստանի Պանքային հանքային իրաւանց ընկերակցութեան», որ երկրին հարաւակողմը գործի ոնուած է։ Պուշիրի արեւելակողմեան լեռներուն մէջ հանքածուխ փնտռուեցաւ։ Բայց ի զուր։ Ի Տաղիքի մեքենայք դրուեցան հողը փորելու և քարերը սրսելու համար։ Այն մեքենայներով մինչեւ 1,000 ոտք խորութեամբ կրնայ փորուիլ։ Կալիչիոյ մէջ այս տեսակ աշխատութեանց քաջալերած ուսարիացի սպայ մը կը փորէ գործն։ Ուրիշ ընկերութիւն մը Պարսկաստանի ծխախոտի մենաւաճառ ընդունած է, և կը յուսացուի գործի սկիզ առաջիկայ Նէվրուզին, (Պարսկական տարեգլուխ)։ Ի սկզբան բնիկները լաւ ընդունելութիւն չեն ըներ այս վերջին արտօնութեան, որ սակայն յառաջիկային շահաւոր լինելու յոյս կուտայ։

ԴԷՊԻԲԵՐՆ Ի ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանիոյ նախարարական որ Կարոլ թագաւորին և Էլիսաբէթ թագուհւոյն քով կը գտնուի յԻտալիա, հեռագրեր է իւր պաշտօնակցաց թէ Ն. Վեհափառութիւն կը խորհի իւր տեղ բազմիցնել իւր զահաժառանգ եղբօրորդին, որոյ ամուսնական խնդիրն ընդ Օր. Վաքարէսքոյի՝ ժամանակէ մ'ի վեր հանրածանօթ է։

Կարոլ թագաւոր շատ զգածուած է իւր թագուհւոյն հիւանդութենէն, որ ըստ նոր տեղեկութեանց, ուղեղային խանգարման կը յանգի։ Այն պարծառ իմացականութեան այս կերպիւ վատնումն ո՛չ միայն թագաւորին այլ եւ իւր ամէն հպատակաց խորին վիշտ կը պատճառէ։ Այս տրամադրութեանց մէջ ահա զգածեալ թագաւորն այն կամքն յայտներ է, զոր հեռագրեր է եղեր նախարարապետը։

Գահաժառանգ Ֆերտինանտ իշխան ևս գնաց իւր հօրեղբօր եւ հիւանդ թագուհւոյն քով։

ՄԱՀԻՆ

Իտալիան լրագիրք կը ծանուցանեն թէ թագ տալու համար որ յաջողագոյն արտածեն մանր արծաթ դրամներն, իտալիան կառավարութիւն երկամիտոյ ընկերութեանց հետ կապագրութիւն մ'ըրած է, որով երկու ֆրանքնոց, մէկ ֆրանքնոց և կէս ֆրանքնոց արծաթի դրամի փոխադրութեան սակը քառապատկուած է։ Կը լուսացուի այս կերպիւ նուազեցնել արծաթի մանրանի արտածումն, որ ժամանակէ մ'ի վեր անքան փութաջանութեամբ կը կատարուէր որ երկիւղ կար թէ Իտալիոյ մէջ մանրուք չմնայ։

* * *

Իրրեւ օրինակ այս չահագիտութեամբ յառաջ եկած անպատեհութեան, Թաշկին Պոլոնիոյ թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Հռոմայ դրամատան 50 ֆրանքնոց մէկ պանքնոտը ներկայացուցած էր Վիլորիայի ազգային դրամատան մանր դրամի փոխուելու համար, բայց չընդունուեցաւ։ Հարկ եղաւ քարաք գրկել պանքնոտն, և փոխարէն արծաթ և պղնձ խառն ընդունիլ։ Վեհեռիկէ կը հեռագրուի թէ նոյն իսկ հինգ ֆրանքնոց պանքնոտս մը արծաթի մանրուք դրամի փոխել անկարելի դարձած է։ Եթէ արծաթի դրամոց արտածման վրայ նոր սակը բաւական չդայ, կառավարութիւնը պէտք չի վարանի բոլորովին արգիլել արտածումն մանրուք դրամոց, զի ակներեւ է թէ Իտալիոյ մէջ մանրուքի նուազութիւնը չահագիտական արհեստակութեան հետեւանք է լոկ, մասամբ եւս գուցէ քաղաքական հնարք մ'է։ Զի Իտալացիք միշտ կը կասկածին թէ Ֆրանսայի սեղանաւորք իրենց դրամական այժը կը գործածեն Իտալիոյ տնտեսական թերութիւնն իրեն զգալի ընելու։ Այլ ինչ որ լինի, առեւտրական հիմնաւոր պատճառ մը չկայ որ Իտալիա այսչափ նեղուի մանր դրամի համար։

«ԹՕԱՐՄԻՆԱՑԻ» ԸՆԿԼՄԵԼՈՒՆ ՔԱՆԻ ՄԸ ԴՈՅԹԱԿՂԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳԱՑԻ

Պ. Հ. Թիլէման, հոլանդացի թղթակից ի Լոնտոն, որ ընկղմեալ Թաշկին չաքեաուն մէջ կը գտնուէր, կը գրէ առ Թայմս (22 սեպտ.) թէ այնչափ մարդու կորստեան պիտի չլինէր, եթէ Ֆլորիս Ռուպաթինս ընկերութեան այս չոգենաւ տարրական զգուշութիւններն ունենար ծովային արկածից առթիւ։ 16 փարկեանի մէջ որ անցաւ բախման և ընկղմման միջոցին, շատ աւելի մարդիկ կրնային ազատիլ, բայց չոգենաւն ո՛չ մէկ մակոյկը պատրաստ կը կենար, ամենքն ալ վերնայարկը կապուած, զանազան նիւթերով բեռցուած և ծածկուած էին։ Տրամադրելի չէին։ Ազատարար ո՛չ մէկ գործիք կար առ ձեռն։ Մէկ մակոյկ մը ծով իջուցին, այն ալ ո՛չ առագաստ ունէր, ո՛չ ջրհան, ոչինչ։ Նաւապետ Ֆէլրոնի աւելի գործ կրնար տեսնել եթէ արկածը պատահելուն պէս՝ իւր առաջին սպայն (երկրորդ նաւապետ) և նաւաստաց մեծամասնութիւնն ամենայն խստասրտութեամբ շաքաղէին շոգենաւն և յոյն շոգենաւուն վրայ չցատկէին, մինչ յայտնի է թէ անհրաժեշտ յանցանք է նաւապետներու և նաւաստիներու՝ թողուլ ճամբորդներն և իրենց գլխուն ճարը նայիլ ամենէն յա-

---

—)(55)(—

ԹԷՐՍՈՆ ՌԷՆԻԷԼԻԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԵԾ ՀԱՄԲԱՅՍԵՐԷՆ

Մարդը տարտամ ժպիտ մը ունեցաւ։

—Պիտի ըսեմ ձեզի, բայց այսօր հանգստացէք։ Վաղը ճամբորդութիւն մը պիտի ընենք։ Ինձի պիտի ընկերանաք և պիտի բացատրեմ ձեզմէ սպասած գործս։

Գեղջկուհին խոհանոցին մէջ անկողին մը ձգեց Շարլոյի համար և իր պառկած սենեկին մէջն ալ ուրիշ անկողին մը Պերթիի համար։

—Հոս շատ հանգիստ պիտի ըլլաք, աղջիկս։ ։։ ես ձեզմէ լաւագոյն տեղ մը չեմ պառկիր։ ։։ մենք հարուստ չենք։

—Ահ, տիկին, երբէք այսքան երջանիկ եղած չենք։

Արդարև Ժանքէն ընտանիքն հարուստ չէր, և Շարլօ ու Պերթին, պառկելէ առաջ իրիկունը պարտէզին մէջ պտտած առնելնին, իրարու կը հարցուէին թէ ի՞նչ խորհրդաւոր աշխատութիւն սահմանուած էր իրենց։

Բայց տակաւին շատ պզտիկ ըլլալով անտեղեակ էին։

Հանդարտօրէն քնացան։

Առտուն կանուխ—հազիւ լուսցած էր—գեղջկուհին արթնցուց զանոնք։

—Հագուեցէք, ըսաւ։

Ամապարեցին։ Երբ պատրաստ եղան, պառաւը խոշոր գաւաթ մը խակուէ տուաւ անոնց, յետոյ հացի երկու շերտեր կըտրեց։

—Ձեր նախաճաշին համար է աս։ ։։

—Պիտի աշխատինք, այնպէս չէ՞, հարցուց Շարլօ։

—Այո՛, այսօրուընէ սկսեալ։

Ժանքէն ներս մտաւ։

Ձեռքն ունէր վարպետ խոշոր գաւազան մը երկու ծայրերն երկաթապատ։

Կաշիէ բարձր հեսկեր մինչեւ ծունգերը կը սեղմէին իր ջղուտ սրունգը։ Թերեւս շատ կորովի չէր, սակայն հրաշալի արագաշարժութիւն ունենալու էր։ Կաշիէ գօտի մը կը սեղմէր իր կարճ բաճկոնը—հիւսիսի ժողովրդոց կապոյտ բաճկոնակը։

—Եկէք, ըսաւ լակոնարար։

Տղայք հնազանդեցան։

Երբ պուրակը մտան, քանի մը հարիւր քայլ երթալէ ետքը, Ժանքէն կանգ առաւ, շուրջը նայեցաւ, իբր թէ մէկուն սպասէր, եւ մէկուն գալը չի տեսնելով, սուր սուլիւն մը արձակեց, որ վերջացաւ մասնաւոր եղանակաւ մը։

Գրեթէ անմիջապէս թաւուտներէն դուրս ելաւ թաւամազ շուն մը, գորշագոյն, որուն պզտիկ, վառվռուն, գրեթէ մարդկային աչուքները կխսովին ծածկուած էին սեւներու փունջերով որք կարծես զոյնս պատսպարել կուզէին։

Մուտաց՝ նշմարելով Պերթին ու Շարլոն եւ հեռուն կեցաւ։

Ժանքէն կոչեց զայն, չոյեց, և մօտեցնելով աղայոց, տիպեց անասունը որ ընդունի անոնց գգուանքները։

—Բարեկամներ են ասոնք, Բարկեոն։ ։։ բարեկամներ որ մեզ հետ պիտի աշխատին։ ։։ զանոնք պիտի ճանչնաս և չպիտի վախցնեն զքեզ։ ։։ ասոնցմէ վախնալու բան մը չունիս։

Բարկեոն լռեց։ Ոչն երերցուց։ Հասկցած էր։

Այն տեղն ճամբայ ելան։ Բարկեոն խելօք կը կենար։

Իր թաթերը կը խնայէր, գիտնալով անշուշտ թէ ո՛ւր կերթար, թէ ի՛նչ կը պահանջուէր իրմէ, եւ կարծես ինքնին մտածելով թէ իր բոլոր կորովին պէտք պիտի ունենար վերադարձին համար։

Կիշերն ալ ձիւներ էր և Ժանքէն ատեն ատեն կը ծռէր իրր թէ հետքեր փընտռէր։

Պզտիկներն անոր կը հետեւէին՝ իրարու ձեռքէ բռնած։

Շարլօ ծռեցաւ Պերթիի ականջին և գաղտուկ ըսաւ։

—Գիտե՞ս ինչ պիտի ընենք նէ։

—Ոչ։

—Բայց ես գուշակեցի։

—Ահ, ըսէ ինձ։

—Ապահովապէս մաքսախուզութիւն պիտի ընենք։

—Դժուար բան է։

—Ոչ։ Միայն խորամանկ ըլլալու է։ Ժանքէն մօտեցաւ։

—Աղէկ ուշադրութիւն ըրէք մեր հետեւուած ճամբայներուն, ըսաւ։ Զանազէք անտառը ճանչնալ, որպէսզի չի կորսուիք, վասնզի ի մօտոյ հարկ պիտի ըլլայ որ ուղեւորութիւնը առանձին ընէք։

—Այո, Պ. Ժանքէն, մեծ ուշադրութիւն պիտի ընենք, ըսաւ Պերթին։

Իրենց քայլերը կը դրօշմուէին ձիւնին վրայ, ուսկից ոչ ոք անցած էր իրենցմէ առաջ։ Ժանքէն կը նշմարէր զայս, եւ կարծես նեղութիւն կը զգար։ Ցանկարծ նշան ըրաւ անոնց որ կայնին, ծառի մը ոտքին կապեց Բարկեոնը եւ իրենց եկած ճամբէն ետ դարձաւ՝ իր մոկերուն ծայրովը ջնջելով՝ ձիւնին մէջ շան ոտքերուն թողած հետքերը։ Ցետոյ ետ դարձաւ, Բարկեոնը թեւին տակ առաւ և այսպէս շարունակեցին իրենց ճամբան։

Բարկեոն կը թողուր որ ուղածնին ընեն։ այս տեսակ ինքնաշարժութիւնը կը սիրէր։

Կէսօրին մօտ, սահմանագլուխն անցան և վայրուոի խոշոր գիւղն հասան։ Ժանքէն անոնց հետ պանդոկ մը մտաւ եւ ճաշեցին։ Ցետոյ, երբ հանգչեցան, նորէն ճամբայ ելան։

Ժամը չորսին մօտ, Շարլրբուայի ճամբուն վրայ, Ժանքէն թողուց մեծ պոդոտան և դաշտին մէջէն արահետ մը բռնեց։ Անկից գրեթէ մէկ քիլոմեթր հեռի ադարակ մը կը տեսնուէր։ Հոն կ'երթաթեւեալը կը հեռագրէ Փեթերսպուրկէ։

«Պատերազմական նախարարը տեսնդ դուռ գործունէութիւն մը կը ցուցնէ։ Զօրաց Նոր հաւախմբումները պարզ ռազմափորձեր չեն։ Հեծելազօրաց ստուար կոյտեր կը զրկուին դէպ ի դերանական սահմանագլուխն, և ամենուրեք կառավարութիւնը կը գնէ կամ կը վարձէ զօրաց բնակարաններ եւ տեղեր։ Հեծեալ զօրաքաժինք եռապատկեցան մինչեւ հայուվ։ Կարգ մը նոր պահապան զօրք հաստատեցան շատ մը կեդրոնական տեղեր յորոց ոմանք սահմանաց վրայ, մինչ Ռուսք և Գերմանք յայս վայր կանոն դրած էին սահմանագլխէն 15 քիլոմէթրէ պակաս հեռաւորութեամբ պահապան զօրք չհաստատել։ Բռնվոյէ ի Վարշաւա բոլոր գիծը խնամով ամրացեալ է։»

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Տեղ կը դրէ թէ Պուլկարիոյ ելմտական նախարար Պ. Կրէքովի, որ ի Կ. Պոլիս պատիւ ունեցաւ իւր մեծարանքը մատուցանել Վեհ. Սուլթանին՝ Պուլկարիոյ գերիշխան Վեհապետին եւ Մեծ-Եպարքոսին, այցելած լինելով նաեւ Եկեղեցին՝ պուլկար եկեղեցւոյ պետն, սա դարձեալ յայտնած է պուլկար ասպիկանութեան ընթացքին համար, որ, Պ. Սթամպուլովի հրամանաւ, Սոֆիայի եպիսկոպոսական թեմին կառավարիչ Մէթոտիոս վարդապետին բնակարանը կոխած, խուզարկութիւններ ըրած և շատ մը թուղթեր առած տարած է, ընդ որս վարդապետին թղթակցութիւնք Եկեղեցիին հետ։

Եկեղեցին իւր դժգոհութիւնը Պ. Կրէքովի յայտնելէ զատ, Ռուսաստանի մեծապատիւ Դիոնիսիոս եպիսկոպոսին պատուիրած է տեսնել Ֆերտինանտ իշխանն, և յիշեցնել Պ. Սթամպուլովի զանազան անճիշդ տնօրինութիւններն օրթոդոքս կղերին նկատմամբ, և ծանուցանել թէ Եկեղեցիին և պուլկար կառավարութեան միջեւ յարաբերութիւնք չեն կրնար յառաջ տանուիլ եթէ իրաց այս վիճակ շարունակէ։

1888ին, մեծ-պահոց միջոցին, կիրակի մատաղոյնի բռնադատուեցաւ պուլկար կառավարութեան կողմէ եկեղեցական զգեստ հագնելու և հոգեւոր պաշտօն կատարելու, հակառակ եկեղեցւոյ կանոնաց։ Մի քանի օր ետքը նոյն արքեպիսկոպոս բանտարկեցաւ։

1890ին, նոյն բանը պատահեցաւ Սամաքովի Տոնիքօ մետրոպոլտին, որուն իշխանն ապա Դ. կարգի Ս. Ալիք անդրի պատուանշան տուաւ։

1891ին, պուլկար Սինոդն որ գումարուած էր ի Սոֆիա, գիշերային ցրուեցաւ ոստիկանութեան ձեռամբ։

1890ին, բանտարկութիւն Վրացայի կղերին, որ կը յայտարարէր թէ չի կրնար իշխանին ընդ առաջ երթալ առանց Եկեղեցին արտօնութեան։

Վերջապէս, Կէորկի Փանիչէրսքի

ռալ։ Եւրոպացի նաւաստիներու կողմէ այսպիսի թերութիւն անտեսելի է։ Այն դասալքութեան վերագրելի է այսչափ հոգւոյ անտեղի կորուստը։

Աֆրիկա անուն փոքրիկ յունական նաւուն նաւապետը մեծաւ դիւցազնութեամբ ազատեց կարգ մը նաւարեկեալներ, և այս յոյն նաւապետին ընթացքը պայծառ հակապատկեր մ'էր Թուրքիոյի երկրորդ նաւապետին և նաւաստիներուն անարակելի ընթացքին։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ.՝ ԽԱՂԱՂԱՍԷՐ

Սընտրոյին Վիեննայի թղթակիցը կը պատմէ հետեւեալն որ տեղի ունեցեր է Վիլհելմ կայսեր յԱւստրիա այցելութեան միջոցին։

Ռազմախորհրդէրէն եաքն, աւստրեան բանակին սպարապետ Ալպրէխտ արշիդուքս հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ էին Վիլհելմ կայսր, Սաքսոնիոյ թագաւորն, և աւստրեան-հունգարական և գերմանական բանակաց մի քանի զօրապետներ։ Վէճ մը ծագեցաւ սա խնդրոյ վրայ թէ զինուորական տեսակէտով պէ՞տք է միթէ թողուլ որ պատահական թշնամին, որ դեռ եւս չէ պատրաստուած, ժամանակ ունենայ իւր սպառազինութիւններն աւարտելու։ Խոհեմութիւնը չի՞ պահանջեր միթէ յանկարծի զարնել այն թշնամին, դեռ եւս պատրաստուելու ժամանակ չունեցած։ Այս վիճաբանութեան մէջ թէեւ Ռուսիոյ անունը չարտասանուեցաւ, բայց բոլոր ներկայք կը հասկնային։

Ցայնժամ խօսք առնելով, Վիլհելմ կայսր բարձրաձայն ըսաւ, միւս սեղաններու առջև բազմած կոչնականներէն անդամ լսուելու ձեւով, թէ ամէն բանէ յառաջ ի նկատ առնուելիք բանն ահագին պատասխանատուութիւնն է զոր պատերազմն յառաջ կը բերէ մեր ժամանակին մէջ։

«Երբեք պատերազմի պիտի չկոչիմ, «եթէ դիտնամ թէ իմ ապագայ «թշնամիներուս ժամանակ տալով մէկ «տարի կամ դէթ մէկ ամիս կրնամ «յաղաղեցնել պատերազմը։ Խաղա-«ղութեան համար միշտ շահ մ'է այդ։ «Եւ երբ երկուստեք զօրութիւնք և «յաջողութեան հաւանականութիւնք «հաւասար լինին, նա՛ պիտի աւելցնէ «իւր ոյժն և յաջողութեան հաւանա-«կանութիւնն որ պատերազմը տակա-«ւին կը յաղաղեցնէ, դէթ մի քանի «ամիսներ։»

Սաքսոնիոյ թագաւորը կայսեր համակրանքի դտնուեցաւ։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐՄՏԵԱՑ

Համպուրկէ կը հեռագրուի թէ արմտեաց լեցուն նաւերուն թիւն որք կը հասնին Համպուրկ՝ օր ըստ օրէ կ'աւելնայ։ Այժմ աւելի քան 80 նաւեր կեցած են նաւահանգստին մէջ՝ ամէնքն ալ ցորեն և ուրիշ արմտիք բեռցած։ Շոգենաւերէն բեռ հանողներ չեն բաւեր, և նոր մարդիկ կը վարձուին։

ՁԻՈՒ ԱՐԿԱԾՔ

Գերմանիոյ մեծ սպայակոյտին նախագահ (հանգուցեալ Մոլթքէի յաջորդ) Շլիֆէն զօրավար սպայակոյտի պաշտօնարանին բակին մէջ էի հեծած միջոցին, ձիոյն ոտքը սահեցաւ ինկաւ, և իրեն հետ տապալեցաւ զօրավարն, որ սակայն շատ թեթեւապէս վնասուեցաւ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԲԵՐԲԵՐՆ

Ֆիլատէլֆիայէ կը հեռագրուի թէ 200 հազար տոլարի սակեդրամ չոգենաւով Եւրոպայէն յԱմերիկա կը զրկուի, որով տարւոյս ամերիկեան բերքերուն յեւրոպա զրկուիլ սկսելէն ի վեր Եւրոպայէն Միացեալ Նահանգները զրկուած ոսկեդրամին քանակութիւնը կը բարձրանայ 7,695,000 տոլարի։

Ի ՍԵՐԲԻԱ

Փարիզի մէջ ֆրանքեւսերպիական ընկերութիւն մը կազմուեցաւ 10 միլիոն ֆր.ի դրամագլխով, նպատակ ունենալով հանրային շինութիւններ կատարել Սերպիոյ մէջ։ Տնօրէնն է Պ. Բաղէ Բէրբոնչէ։ Պեկրատի մէջ արդէն քանի մը կարեւոր շինութիւնք եւ ձեռնարկութիւնք այս ընկերութեան յանձնուեցան։

ՈՂՈՂՄՈՒՆՔ Ի ՍՊԱՆԻԱ

Վիլհելմ Կայսր ինքնագիր նամակ մը զրկեց Սպանիոյ խնամակալ Քրիստինէ թագուհւոյն, խորին ցաւ լայտնելով ողողմանց պատճառած ծանր աղէտներուն համար, և կարեւոր գումար մը ներփակելով ի նպաստ արկածելոց։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԼՐՏԵՍԻՐ

Սթրազպուրկէ կը ծանուցուի Պերլինի լրագրաց թէ տեղւոյն բերդին պարիսպներուն վրայ ֆրանսացի երկու լրտեսներ բռնուած են։

Ի ՊՈՒԿՈՒՐԻՍ

Սոֆիայէ կը ծանուցուի թէ ռուսական ուսիլիչները քանի մը վաճառականներ ձերբակալած է, որք իշխանապետութեան տիրող դրութեան նկատմամբ նպաստաւոր տրամադրութիւններ չէին տածեր։

—Ի Զարիպրոտ պուլկարական սահմանադիսոյն վրայ կարգ մը ճամբորդներ կանգ առնելու հարկադրուած լինելով, օգտակար կը համարուի ծանուցանել թէ Պուլկարիա ժամանող կամ այն երկրէն անցնող ամէն անձինք պէտք է անցագիր ունենան, այլապէս ոչ՝ ետ կը դրկուին։

ԱՍԻԱԿԱՆ ՀՈՒՆՁԻՆ

Ռիւթերի Գործակալութիւնը կը հեռագրէ անգլ. լրագրաց թէ գրեթէ ամէն օսմ. նահանգաց մէջ և մանաւանդ ի Փոքր Ասիա հունձքերն յոյժ առատ են այս տարի։ 1891 տարւոյս մէջ տասանորդք կէս միլիոն օսմ. ոսկի աւելի պիտի արտադրեն քան նախորդ տարւոյ մէջ։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեր. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն կիրակի առաւօտ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն մէջ, որոյ տօնախմբութիւնն էր, և քարոզ խօսեցաւ։

Ն. Ամենապատուութիւն յաւարտ քարոզին բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։

Ուսումնական Խորհուրդը՝ Ցնտեսական Խորհրդոյ հետ ունեցած մէկ խառն նստին մէջ որոշած էր Մայր եկեղեցւոյ վարժարանին մէջ կեդրոնական ուսումնարան մը հաստատել եւ իւր այս որոշումը տեղեկագրած էր Ազգ. Վարչութեան։

Այդ ուսումնարան հինգ տարւոյ շրջան պիտի ունենայ, սակայն այդ շրջան նախապէս երեք տարի պիտի ըլլայ։ Ուսումնարանը եօթն անդամէ բաղկացեալ անկախ խնամակալութիւն մը պիտի ունենայ, որուն մէջ պիտի գտնուի նաեւ Ռուսումնական Խորհրդոյ անդամներէ մէն։

Ազգրանուագոյսէն կը գրեն մեզ երէկի թուականաւ.

Վսեմ. Ցակոբ փաշա Դաղաղեանի աղուտալի մահը մեծ վիշտ պատճառեց Ազգ. Պոլսոյ ազգասոյց, և ինչպէս սորա՝ քաղաքին Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Պատ. Թաղ. Խորհուրդն համակարծիք գտնուելով ընդ քահանայական դասուն, Ս. Խաչ տօնի կիւրակէ առաւօտ յետ աւարտման Ս. Պատարագի յատուկ պաշտօնի արարողութիւնք կատարեցան ի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ի հանգիստ հոգւոյ հանգուցելոյն, հայցմամբ միխիթարութեան Ս. Հոգւոյն առ համայն դերդաստանն Դաղաղեան։

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՆԻՍՍ Դ

Ուսուցչական ժողովոյ Դ. և վերջին նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Ազգ. ժողովոյ սրահին մէջ ի Գալաթիա, ատենապետութեամբ կրթական Տեսուչ Մեծ. Կարապետ էֆ. Իսթիւճեանի և ի ներկայութեան 40 ուսուցչաց։

Ատենադպիր Խաչեան էֆ. կարդաց նախորդ նստի Ատենագրութիւնը զոր ժողովը միաձայնութեամբ վաւերացուց։

Ի. Եֆ. Պերպերեան Օրակարգի Բ. և Գ. խնդրոց մասին՝ նախորդ նստին մէջ որոշուած որոշումներն ու բանաձեւն անբաւական համարելով՝ հարկ տեսաւ որ այդ կարեւոր խնդրոց վրայ սոյն նստին մէջ եւս կարծեաց փոխանակութիւնք և լուսաբանութիւնք լինին։ Առ այս հետզհետէ գրաւոր տեսութիւններ կարդացին՝ Պ. Կ. Սպանջաբեան Մանկավարժական նիւթի մը վրայ, իսկ Աստուածատուրեան Եֆ. լաւ դասաւանդութեան մը ընդհանուր պայմաններուն վրայ իւր տեսութիւններն ըրաւ՝ հիմնելով 6 գլխաւոր կէտերու վրայ։

Պերպերեան Եֆ. միւսնոյն նիւթին վրայ թէ (դաստիարակէն ինչ բարոյական հանգամանքներ կը պահանջուին և թէ որոնք են լաւ դասաւանդութեան ընդհանուր պայմաններն) յոյժ չափեկան և ամբողջացուցիչ տեսութիւններ պարզեց՝ ամփոփելով նաև նախորդ ատենարանից խօսքերն։

Քառորդ ժամու դադարէ վերջ՝ ատեանը վերսին բացուելով Գ. Մարգարեան Եֆ. խօսք առաւ Օրակարգի Դ. խնդրոյն՝ այն է ուսուցչաց նիւթական վիճակի բարւոքման և ապագայի ապահովութեան մասին եւ գրաւոր կերպիւ պարզեց իւր տեսութիւններն՝ ուրոնք առաջարկներ ներկայելով ժողովոյն։ Յովսէփ Ոսկան Եֆ. խօսեցաւ նոյն նիւթին վրայ, ի մէջ բերելով 1887ի ուսուցչական մասնախմբի տեղեկագրոյն այն մասն որ սոյն խնդրոյն կը վերաբերի։ Բաբիկ Եֆ. Էփրէմեան եւս զբաւոր և սրտաշարժ նկարագրութիւն մ'ըրաւ վարժապետաց նիւթական արդի ողորմելի վիճակին վրայ և զանազան առաջարկներ մատոյց։

Ապա Պերպերեան Եֆ. Օրակարգի Գ. եւ Դ. խնդրոց մասին եղած ատենարանութիւններն ի մի ձուլելով՝ ժողովոյ ներկայացուց հետեւեալ բանաձեւն որ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ։

Ա. «Ուսուցչական ժողովը՝ բարոյական հանգամանաց վրայ խորհրդակցելով՝ համամիտ դտնուեցաւ որ՝ Ուսուցիչն պարտի ունենալ Էջմն, լաւ-բարոյական, Էջմանաբարոյական, խանդաղութիւն, ճշդապահութիւն և աշխատասիրութիւն ու աշխատասիրեան տիրոյ հոգեմտանիները։»

Բ. «Լաւ դասաւանդութեան մը իրը ընդհ. պայմաններ ընդունեցաւ։ 1. Նախապատրաստութիւն աւանդելի դասին, 2. բացատրութեանց յստակութիւն, 3. հետաքրքրել ամբողջ դասարանը, 4. խօսիլ և միանգամայն խօսեցնել աշակերտը, ժամանակից ընելով զայն՝ ուսուցչին գործունէութեան 5. միշտ դիւրինէն ի դժուարին, ծանօթէն յանծանօթն երթալ, 6. աւանդեալ դասուց մէջ կապակցութիւն հաստատել, 7. աւանդեալ դասն ամփոփել և հարցումներով ստուգել թէ՝ իւրացուցած են զայն։»

Գ. «Ուսուցչաց ներկայ նիւթական վիճակի բարւոքման և ապագայի ապահովութեան խնդրոյն համար, որոշեց։ 1. Խնդրել Ազգ. Վարչութենէն որ՝ Ազգ. ժողովոյ միջոցաւ վաւերացնել տայ ազգ. կրթական ծրագիրը՝ պատրաստեալ յարդի Ուսումն. Խորհրդոյ, յորում ի մէջ այլոց կան ուսուցչաց նիւթական և բարոյական վիճակի բարւոքումն պատրաստող տրամադրութիւնք։ 2. Իրեւանպաստ ընկերութիւն մը հաստատել որ ունենայ արկղ մը՝ որով ուսուցիչք դժուարին պարագայից մէջ միմիանց օգնութեան հասնին։»

Ժողովոյ փակուած պահուն՝ Ուսուցչական Մասնախմբի անդամ ընտրուեցան։

Ցակոբ Էֆ. Ոսկան
Միհրան » Ասքանազ
Գրիգոր » Մարգարեան
Մինաս » Մալեան
Գալուստ » Մալաթեան
Յովնան » Փալաքաշեան
Կոստանդ » Սպանդարեան

Սոյն մասնաժողովոյ պաշտօնը պիտի լինի՝

Ա. «Դիւանին հետ միանալով՝ 4 նիստերու Ատենագրութիւնները մանրամասն կերպիւ խմբագրել։

Բ. Ազգ. Վարչութեան հոգածութեան մատուցանելի իւր խնդիրները տեղեկագրով ներկայել։

Գ. Նպաստի արկղ հաստատութեան խնդիրն ուսումնասիրել և այս մասին ծրագիր մը պատրաստել։

Դ. Ցառաջիկայ տարւոյ նստաշրջանի խնդիրներու օրակարգը սահմանել խորհրդակցութեամբ Ուսումն. Խորհրդոյ հետ։

Թիֆլիզի լրագրերէն՝

Մենք յայտնեցինք արդէն, որ երիտասարդ հայ երգիչ Պ. Ս. Եղիազարեան, իր ընկեր Պ. Աֆրիկեանի հետ, հասնելով այս օրերս Բագու, այդ քաղաքից եկած են մեզ մօտ, Թիֆլիս, որտեղ մոտաւորապէս սեպտեմբերի 8-ին տալու են մի կօնցերտ մեր քաղաքի դահլիճներից մինումն։ Ուրախութեամբ ողջունում ենք Պ. Եղիազարեանի կօնցերտին, որի հրաշալի բարիտոն ձայնը մենք բոլորս դեռ լիշում ենք։ Հետաքրքիր է լսել և Պ. Աֆրիկեանի տենոր ձայնը, որի մասին շատերը վկայում են, թէ արտակարգ ձայն է։ Կօնցերտի պրոգրամը կը բաղկանայ՝ զանազան օպէրաների կտորներից, ազգ. այլ և այլ բօմանսներից, թէ ռուսաց թէ հայոց և թէ իտալական լեզուի։

—Մօսկվայից մեզ գրում են, «Ներկայ օգոստոսի 11-ին, Պետերբուրգից Մոսկվա գալով, գորեցի աւագ քահանայ տէր Ստեփան Տէր-Ստեփանեանց, տեղիս հայոց եկեղեցում մի ազդու քարոզ խօսեց, որից յետոյ հրաւիրեց ներկայ ժողովականներին աղօթակից լինել իրան Լազարեան տոհմի, հանգուցեալ Մ. Էմինի, Ս. Նազարեանցի և Մ. Մսերեանցի հոգեհանգստին, որը և կատարվեց նոյն օրը փառաւոր կերպով։

—Այսօր, հինգշաբթի, սեպտեմբերի 5-ին, լինելու է Թիֆլիսի քաղաքային թատրոնում Կ. Պոլսից եկած նոր հայոց թատրոնական խմբի առաջին ներկայացումը։

Գառնիկ էֆէնտի և Տիկին Ենդուլեան որք երեկ ամուսնութեան օրը մեկնեցին յԵւրոպա, հարսանեկան ուղեւորութիւն մը կատարելու համար, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԳԱՇԵՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵՑԱՆՔ

Անատոլուի Դաղասկեր անուանեցաւ Սբարթէվիլիատէ Մէհմէտ Թէվֆիզ էֆէնտի, որուն պաշտօնավարութիւնը կսկսի արաբական Իշիլիւվէվ ամիսէն։

Հաշուակալութեան Դիւանին անդամ անուանեցաւ նոյն դիւանի պաշտօնեաներէն Պէսիմ պէյ, որ այս առթիւ Իւլայի երկրորդ ատիճանին բարձրացաւ։

Հանրօգուտ շինութեանց ժողովոյ նախագահի օգնական անուանեցաւ Սաատի պէյ, հաշուակալ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան, պահելով հանդերձ իւր սոյն պաշտօնը։

Եւդոկիոյ կառավարիչ անուանեցաւ Բասիխ էֆէնտի, կառավարիչ Գարահիսարը Շարգիի։

Գարահիսարը Շարգիի կառավարիչ անուանեցաւ Շաքիր էֆէնտի, նախկին կառավարիչ Կիւմիւշխանէի։

Տիարպէքիրի Սեւերեկ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մուսթաֆա Սաֆվֆէթ էֆէնտի, գայմագամ Բալուի։

Նոյն նահանգին Բալու գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Նազիֆ էֆէնտի, գայմագամ Սեւերեկի։

Եանեաի կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Լօմէր պէյ, ընդհանուր դատախազի օգնական նախնական դատարանին Էրկէրիի, և այս վերջնոյն յաջորդեց Իսմայիլ Սաատի էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

—

Սանիյէ Միւթէմայիզի ատիճան տրուեցաւ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ նահանգին Մէնթեշէի Սայիտ էֆէնտիի, Կրէտէի նահանգին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Ալի Ռիզա էֆէնտիի, Ալի Հիլմի էֆէնտիի, Մուսթաֆա էֆէնտիի և տեղւոյն վերաքննիչ ատենի անդամներէն Մէհմէտ պէյի ու Մէհմաբլաքի էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Բէքթաշիզատէ Մուսթաֆա Բէշիր ու Ապտիւլկանի Սաատի էֆէնտիներու։

—

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Կրէտէի նահանգին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Եուսուֆ պէյի, Իսմայիլ էֆէնտիի եւ Բաքատաքի Քոսթի, Եուսանի Լոիլի, Եորկաքի Միշօփաքի ու Մինա Զախարիատի էֆէնտիներու։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ամերիկա վէրիչ չոգենաւին հրամանատար Պ. Պատէնսի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կայսրանձնապահ զօրաբանակին բժիշկներէն հպարապետ Նիսիմէն էֆէնտիի։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թուրքիոյ Վէքայէթէն քաղուած)

Տրապիզոնէն, Տիարպէքիրէն, Վանէն, Առանայէն, Սեբաստիայէն, Քարբերդէն, Կարինէն և Բաղէշէն զանազան թուականներով եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ եւս, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

—Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, ջրհանկիր զօրաց վաշտերուն համար երեք հատ շոգեշարժ նոր հրդեհի ջրհաններ պիտի գնուին և գինը՝ 1800 ոսկի՝ պիտի վճարուի Քաղաքապետութեան ներկայ տարւոյ եկամտոցոյն արտաքոյ կարգի ծախուց դիմէն։

—Կայս. Իրատէ մը արտօնած է կատարել Թնդանօթարանի պաշտօնատան նորոգութիւնն, որուն համար 172,500 ղրուշ ծախք հաշուած է։

—Տրապիզոնի կուսակալութիւնը տեղեկագրած է Ներքին գործոց Նախարարութեան թէ Գրնալըօղլու Եադուպ և Եօնուսօղլու Իպրահիմ անուն աւազակներն, որք այլ եւ այլ ոճրագործութիւններ ու ասպատակութիւններ կ'ընէին, Սուրմինէի գաւառակին մէջ, ձերբակալուելով յանձնուեր են դատական իշխանութեան։

—

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ. Եպարքոսը, Բարձր. Սպարապետը, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը, անպաշտօն Նախարար Ճէվատէդ փաշա և Թնդանօթարանի վերատեսուչ Զէքի փաշա կիրակի օրը կայս. պալատ գնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

—Բարձր. Մեծ. Եպարքոսն երէկ առաւօտ եւս կայս. պալատ գնաց եւ ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

—

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Վիեննայի օսմանեան դեսպան Զիեա պէյ, որ մայրաքաղաքս կը դրտնուի, երէկ Բ. Դուռը դնաց և տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին ու Վսեմ. խորհրդականին հետ։

—Հելլենական ու պարսկական դեսպանք և Դպրատաղի գործակատարն երէկ Բ. Դուռն երթալով, յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին ու Վսեմ. խորհրդականին հետ։

—

ՃԷՄԱԼ ՊԷՑ

Երկրպագործական Դրամատան նոր տնօրէն Ճէմալ պէյ շաբաթ օրը կայս. պալատ գնաց և շնորհակալութիւն մատոյց այն բարձր վստահութեան համար, որով Վեհ. Սուլթանն հաճած էր պատուել զինքն այս պաշտօնին կոչելով։ Ճէմալ պէյ յետոյ Բ. Դուռն երթալով, այցելութիւն տուաւ Մեծ-Եպարքոսին, Ներքին գործոց Նախարարին ու խորհրդականին։

—

Պ. ՖՕՌՆԻ

Աւստրիական-Հունգարական Լոյդի ընկերութեան պաշտօնեայք՝ իրենց գլուխն ունենալով առաջնայ ընդհ. գործակալ Պ. Լիւչիոլին, Բէյժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆոռնիի մատուցին ձոյլ արծաթեայ ծաղիկներով ոսկեզարդուած անօթ մը, որուն վրայ արձանագրութիւն մը կար, ինչպէս իրենց համակրանաց առ նախորդ գործակալն Լոյդի։

—

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱ ՄԵԾ-ԴՔՍՈՒՀԻՆ

Վեհ. Սուլթանը ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեր է առ Եորկիոս թագաւորն, նորա դստեր՝ Ալեքսանդրա Մեծ-Դքսուհւոյն մահուան առթիւ։

* * *

Երէկ առաւօտ, հելլենական դեսպանատան մատրան մէջ, Ալեքսանդրա Մեծ-Դքսուհւոյն հոգւոյն համար պատարագ մատուցուեցաւ, ի ներկայութեան հելլենական դեսպան Մավրոկորդատօ իշխանին, դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնէից, եւ հելլենական գաղթականութեան երեւելեաց։

Հելլենական դեսպանատան մէջ տեսարակ մը դրուած է, որուն մէջ հելլէն հպատակք պիտի կրնան իրենց անունն արձանագրել ի նշան ցաւակցութեան։ Այս տեսարակ պիտի ղրկուի Եորկիոս թագաւորին։

—

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Մայիսի պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը ի նիստ դումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ նախարար Նազիֆ էֆէնտիի։ Այս յանձնաժողով, զոր կը կազմէին նոյն նախարարութեան գլխաւոր պաշտօնեայք, խորհրդակցութիւններ կատարեց տեղութեան յետնեալ հասութիւնց փութով գանձման նկատմամբ։

—

Պ. ՔԱՆՊՕՆ

Կ. Պոլսոյ ֆրանսական նոր դեսպան Պ. Քանպոն ոչ թէ վաղը մայրաքաղաքս պիտի հասնի, ինչպէս ծանուցած էին լրագիրք ոմանք, այլ յառաջիկայ շաբաթ օր։

—

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ըստ տեղեկութեանց Սոֆիի, իրաւագիտական վարժարանի ուսուցիչներն Ալի Շեհսպաղ էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է, որ պաշտօն ունի խորհրդակցիլ նոյն վարժարանի ուսմանց ծրագիրը բարեկարգելու և ինչ ինչ դասերը բարեփոխելու համար։

—

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հալէպէն եկած հեռագրոյ մը հաստատէ, մինչեւ սեպտեմբեր 14 այդ քաղաքին մէջ հնտախտի որեւէ մահ չէ պատահած։

—

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԻՒԹԻՒՆ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ՝ Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշա և պաշտօնական պաշտօնեայ մը նախընթաց օր Պէշիքթաշի ու շրջակայ թաղերու մէջ բնակող կարօտ ընտանեաց բաշխեցին երեք հարիւր օխա հաց, քսան և մէկ ոչխար ու դրամական պարգեւներ։

—

ՕՍՄ. ԽԻԱՅՈՏԻ ՐԻԺԻՆ

Թբնկը Եավէր փաշա, և Մալիյէի երկու պաշտօնեայք, հանրային պարտուց առաջին հաշուակալ Պ. Միրի և Պ. Մեհմէնիէ այսօր պիտի դումարին Բէյժիի կեդրոնատեղին ձեռնարկելու համար 1890 ի տարեշրջանի Բէյժիի հաշուոց քննութեան։

Կը կարծուի թէ 1890 ի հաշուեկշիռն յոյժ գոհացուցիչ է, որովհետեւ ընդհ. ծախքերէն և պահեստի դրամագլուխէն զատ, ութ առ հարիւր տոկոս մը պիտի վճարուի և շահաբաժին մը որոշուի։

Գալով 1891 ի հասոյթներուն, արդէն 85,000 օսմ. ոսկւոյ յաւելում մը կայ նախորդ տարւոյ վեցամսէին հետ բաղդատմամբ։

* * *

Բէյժիի նորընտիր ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆոռնի երէկ իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ։ Պ. Ֆոռնի իւր ներկայութեան կոչելով բոլոր դիւանապետներն ու գլխաւոր պաշտօնեաները, հակիրճ բանախօսութեամբ մը վստահութիւն յայտնեց անոնց թէ այն եռանդն ու գործունէութիւնը, զոր ցոյց տուած էին իւր նախորդին օրով, պիտի շարունակեն նաեւ յետ այսորիկ։ «Բնաբնին զդացմամբ մը, ըսաւ, իմ աշխատակիցներս աւելի բարեկամներ կը նկատեմ քան իրը ստորադասեալներ։» Ապա իւրաքանչիւրին ձեռքը սեղմեց հմակրանօք։

—

ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազի պաշտօնն, որ Նէմէսատին պէյի՝ պատժական գործոց տնօրէն անուանուելովն թափուր մնացած էր, փոխանորդաբար պիտի վարէ օգնական Ալի Նէֆիզ պէյ, մինչեւ որ ուրիշ մը ընտրուի։

—Վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազն ազդարարագիր մը ուղղած է Բերայի նախնական դատարանին անդամ և հարցաքննիչ դատաւոր Մէհմէտ պէյի, ծանուցանելով որ իրեն յանձնուած պատժական գործոց մէջ չը չեղի օրինաց չրջանակէն։

—

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱԳՈՒՆԻՔ

Կ. Պոլսոյ քարափանց ընկերութեան կեդրոնատեղին, որ կը գրտնուի Բերա, Խայրիէ փողոց, տակաւին աւարտած չըլլալով, վարչական ժողովը շաբաթի օրը դումարեցաւ Պ. Սինկրիալի տան մէջ։ Այս դումարման մասնակցեցան այդ խորհրդոյ անդամք որոց թիւն է հինգ և օրք, ըստ ընկերութեան կանոնագրի, հետեւեալներն են։ Միչել փաշա՝ նախագահ, Պ. Օպարէ՝ դեր-նախագահ, Պ. Կանէ, Պ. Տելբէխ և մարքիզ Արժիւզն, Պ. Տելբէխ Փարիզ դտնուելուն պատճառաւ, իւր ներկայացուցիչն էր Պ. Կանէ։ մարքիզ Արժիւզն չէր կրցած ներկայացուցիչ մը ունենալ։ Ներկայ էին նաեւ Պ. Սինկրիա և Պ. Օպինօ, ընդհ. քարտուղար ընկերութեան և փոխանորդ Պ. Տիւբարշի։ Այս դումարման մէջ, խորհուրդն, համաձայն կանոնագրի, կազմուած ընկերութեան տուաւ սա անունը. Օսմ. անանուն ընկերութիւն Կ. Պոլսոյ քարափանց և մենաստանաց» 23 միլիոն ֆրանք դրամագլխով։ Այս կազմական ժողովին մէջ տրուած որոշման համաձայն՝ ուրիշ կազմական եւ սովորական ժողով մը եւս պիտի դումարի յառաջիկայ ուրբաթ։

Ընկերութիւնն անմիջապէս շինութեանց պիտի ձեռնարկէ, երբ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը վաւերացնէ քարափանց յատակաձեւերն որք իրեն յանձնուած են։

—

ՈՂՈՂՄՈՒՆՔ Ի ՍԵԼԱՆԻԿ

Ամսոյս 12 էն 13 (հինգշաբթիէն ուրբաթի) լուսնալու գիշերն հեղեղասաստ անձրեւ մը տեղացեր է ի Սելանիկ, և բազմաթիւ վնասներ հասուցեր է։ Բազաքին և երկաթուղեաց կայարանին միջեւ գտնուած կամուրջը, ինչպէս նաեւ կղզի խողովակը հոսանքէն տարուեր են, այնպէս որ քաղաքին և կայարանին միջեւ հաղորդակցութիւնք ընդհատուեր են։

Սելանիկի կայարանն ամբողջովին ջրով ողողուեր է և կայարանին և ուղեւորաց քիլոմեթրին վրայ տեղ տեղ երկաթեայ գիծը տարուեր է։

—

ՄԱՐԴՈՒՀԱՄԱՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, կրօնական պաշտօնեայք և մուխթարք պարտին՝ մայրաքաղաքիս, նահանգաց, գաւառաց, գաւառակաց ու մարդահամարի պաշտօնեայ գտնուած գիւղաքաղաքաց մէջ մինչեւ մէկ ամիս տեղեկագրել մարդահամարի վարչութեան՝ ամուսնալուծութիւններն և մահերը։ Իսկ ուրիշ տեղերու համար երկու ամիս։ Հակառակ գործողները դրամական տուգանքի պիտի դատապարտուին, ըստ արամադրութեան մասնաւոր օրինաց։

—

ԴՈՒՌՈՒԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կարինէն կը գրեն առ Թուրէթ թէ Դ. զօրաբանակի հրամանատար Զէքի փաշա, որ նոյն զօրաբանակին իրաւասութեանը ներքեւ գտնուած տեղերուն մէջ քննական պատրաստ մը կատարելու համար երշնկայէն կարին և անտի Պայազիտի դաւառը գնացեր էր, Անթապ, Ալաչկերտ ու Գարաքիլիսէ այցելելէ յետոյ Պայազիտ գնացեր է։ Ն. Վսեմութիւն անդ ամբողջացուցեր է հեծելազօրաց տասներկու գունդերու կազմակերպութիւնը։ Զէքի փաշա պիտի շարունակէ իւր քննական պտոյտը։ Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին՝ Կարնոյ նահանգին ամէն կողմը կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

Պայազիտի գաւառին տասանորդի տուրքն այս տարի վարձակալութեան տրուած է երիտասարդ գանձուն համար նպաստաւոր պայմաններով։

—

Պ. ՄԻԽԱՅԻԼ ԶԱՐԻՖԻ

Նեստոր լրագրոյն երեկի թիւոյն մէջ ցաւօք կը ծանուցուի Պ. Միխայէլ Զարիֆիի մահն։ Հանգուցեալը՝ Զարիֆի եղբարց կրտսերագոյնն էր և 45 տարիէ հետէ Լենարա հաստատուած ըլլալով, վաճառականութեամբ կը զբաղեր և բարեգործութեանց մասին՝ իւր միւս եղբայրներէն ետ չէր մնար։ Պ. Զարիֆի իւր մահկանացուն կնքեր է ի հասակի 70 ամաց, թողլով երկու զաւակներ որք արդէն համբաւ և վարկ ստացած են առևտրական ասպարէզին մէջ։

—

ԿՐԷՏԱՑԻ ՈՐՁԱԿԵԱԼՔ

Թուրէթ կրսե թէ Կրէտէի զինուորական ատենին կողմէ դատապարտեալ անձանց ներում չնորհող կայս. Իրատէն յոյժ լաւ տպաւորութիւն յառաջ բերեր է Ռեթենքի մէջ։ Այդ ներման արժանացողներէն ոմանք, որք Ցունաստանի մայրաքաղաքն և այլուր կը գտնուին, կը պատրաստուին եկեր Կրէտէ դառնալ։

—

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Ղալաթիոյ սեղանաւորք և Սակարանի վարչութեան անդամք շաբաթուս մէջ ժողով պիտի կազմեն որոշելու համար թէ յետ այսորիկ դրամատունք

ու սակարանը ո՛ր տներուն փակ պիտի մնան։ Շաբաթ օրը դրամատունք բաց էին, մինչ սակարանը, յունական տօնի մը պատճառաւ, դոց էր։ Երբեմն ալ հակառակը կը պատահի։ Վերոյիշեալ գումարման նպատակն է ասոնց առաջքն առնուլ։

——

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆ

Այս խորագրին ներքեւ հետեւեալը կը կարդանք երէկուան Մոնիթէօր-ի մէջ։

Բժշկական նոր խնդիր մը ծագած է՝ Տոքթ. Բօնտօքուլոսի գործին նման որ երեք տարի է հետէ առկախ կը մնայ Սպարպէտի պաշտօնատան մէջ, սպասուելով որ քաղաքային և զինուորական բժիշկք իրենց վճիռը տան։

Ասիական եղերաց գիւղերուն մէջ ընդհանուր խօսակցութեան առարկայ է Ա. Բ. անուն թուրք կնոջ մը մահը որ յառաջ եկած է մեծաքանակ էլօրօֆորմ գործածուելէն։ Այս դժբաղդ պատահարի օրն իսկ, Տոքթ. Միւլիք և Խորասանճեան էֆէնտի վախճանելոյն բնակարանը գնացեր են, բարձրագոյն հրամանաւ, տեղեկագիր մը պատրաստելու համար։ Երկու դիտնական բժիշկներն իրենց յանձնուած պաշտօնը կատարեր են ի ներկայութեան զինուորական հինգ բժշկաց որք ներկայ գտնուած էին վիրաբուժական գործողութեան որուն մէջ էլօրօֆորմ գործածուած էր։ Զգիտցուիր թէ գործը ընդհ. դատախազին կողմէ զինուորական ատենին պիտի յղուի՞։ Մեռեալ կնոջ ամուսինը բողոք չէ բարձած զինուորական բժշկաց դէմ։ Միւս կողմէ, դիազնուութիւն կատարուած չէ։

——

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՒԷ

Շիրքէթի Խայրիէի բաժնետերաց ընդհանուր ժողովոյ վերջին նստին ատենագրութենէն քաղած է հետեւեալները Թերճիմանը հաղորդեր։

Ատենը բացուելէ ու ատենական գործողութիւնք կատարուելէ յետոյ, նախ կարդացուեցան ընկերութեան 1306 տարւոյ հաշիւներն ինչպէս նաեւ հաշուեքննիչներու տեղեկագիրը։ Ընկերութեան նոյն տարւոյ զուտ հասոյթն էր, օսմանեան ոսկին հարիւր դրուշի հաշուով, 746,047 դրշ. 11 ½ սանթիմ։ Այս գումարէն զեղչելով Քաղաքապետութեան յատուկ հարիւրին հինգը, պահեստի դրամ գոյացնելու համար հարիւրին վեցն և ընկերութեան շրջենաւուց ու այլ նիւթեղինաց մաշման հաշւոյն նոյնպէս հարիւրին վեցը զեղչելով և մնացեալ հարիւրին 88 ն օգնութեան կարօտ անձանց ու արկածելոց համար 20,000 դրշ. եւս զեղչելով, կը մնար 603,695 դրշ. զոր տեղեկագիրը կ՚առաջարկէր իբրեւ շահ բաժնետերաց բաշխել՝ իւրաքանչիւր բաժնի երեք ոսկի տալով։

Հաշուեքննիչներու տեղեկագիրն ևս կըսէր թէ ընկերութեան հաշուեմատեանները զատ զատ քննուելով հսկեցուած է թէ ընդհանուր հասոյթն է 12,330,820 դրշ., զոր բաղդատելով 1305 տարւոյ հասոյթին հետ, 754,417 դրշի առաւելութիւն մը նշմարուած է։ 1305 տարւոյ զուտ հասոյթն եղած էր 979,597 դրուշ, մինչ ներկայ տարւոյ զուտ հասոյթն, վերոյգրեալ առաւելութեամբ հանդերձ, 746,047 դրուշ եղած է։ Տեղեկագիրն ասոր համար կըսէ թէ այդ ծախսից առաւելութեան պատճառն է երեք շրջենաւերու համար չինուած նոր կաթսայներն եւ հանքածուխի գնոյն տարբերութիւնը։ 20000 ոսկի վար դրուած է իբրև պահեստի գումար։ Այս տեղեկագիրներու վրայ վիճաբանութիւնք կատարուելէ յետոյ որոշուեցաւ որ եէնի տիւնեա Տիմիթրաքի էֆէնտի ու Նիգամէտտին պէյ մանրամասնօրէն քննեն հաշուեցուցակի ծախսից մասն և տեղեկագիր մը բերեն յառաջիկայ նստին։ Ժողովը ընդունեց 1306 տարւոյ հաշիւներն ու վարչացուց և միանգամայն որոշեց բաժնետերաց բաժնել 6000 օսմանեան ոսկւոյ չափ մը իւրաքանչիւր բաժնի երեք ոսկի տալու հաշուով։ Ժողովը ընդունեց նաև հաշուեքննիչներու տեղեկագրոյն պարունակութիւնն ի մասին անգանձելի գումարին, պահեստի դրամին և այլն և որոշեց որ եէնիտիւնեա Տիմիթրաքի էֆէնտի և Նիգամէտտին էֆէնտի քննիչ կարգուին ներկայ տարւոյ հաշուոց համար։

Յետոյ ձեռնարկուեցաւ վարչական ժողովոյ անդամից կէսին վիճակաւ դադարման և վիճակն եղաւ Յարութիւն էֆէնտի Նորատունկեանի եւ Կարապետ էֆէնտի Սըվաճեանի։ Յետոյ երկու դադարելոց տեղ նորերու ընտրութիւն կատարուելով, գաղտնի քուէարկութեամբ ընտրուեցան Կարապետ էֆէնտի Սըվաճեան 145 քուէով և Վահիտ պէյ՝ 99 քուէով։

Կարգն եկաւ վարչական խորհրդոյ մէկ տեղեկագրին որ կառաջարկէր 1էն մինչև 15 թիւ եղած շրջենաւերուն տեղ, ամեն տարի երկուքական նոր շրջենաւներ չինել տալ նման 20 և 21 թիւ շրջենաւերուն։ Վարչական խորհուրդը յետոյ արտօնութիւն կը խնդրէր այդ երկու շրջենաւերու չինութեան համար սակարկութեան ձեռնարկելու։

Ժողովը յետ խորհրդակցութեանց որոշեց որ այդ չինուելիք երկու շրջենաւք՝ 32, 33 եւ 34 թիւ շրջենաւերուն նման ըլլալով, առ նուազն ժամը 14 մղոն արագութիւն ունենան եւ վարչական խորհուրդն այդ պայմանաւ սակարկութեան ձեռնարկէ։ Ժողովը որոշեց սոյն նիստէն տասն և հինգ օր յետոյ վերստին ի նիստ գումարել։

Յառաջիկայ երկուշաբթիէն սկսեալ, Համազգային Անկեղծոցին ի Նպաստ կազմակերպեալ ցուցահանդէսին նիւթերը ամուրդով ի վաճառ պիտի հանուին շաբաթը երեք անգամ, շաբաթաբթի, ուրբաթ և կիրակի օրերը։

—Քաղաքային պաշտօնէից հանգստեան թոշակի վարչութիւնը 1600 դրուշ ամսաթոշակ յատկացուցած է հանգուցեալ Տիգրան Միհրան պէյի այրոյն։

—Աֆրիկեան Տրիպոլոյ զօրաբաժնին առաջին բժիշկ Միրիվա Ահմէտ փաշա, որ ժամանակ մը ի վեր հիւանդ էր, մեռեր է։

—Մանասդրի գաւառական լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ նահանգին գիւղերէ միոյն մէջ Իպրահիմ ճէլա անուն մարդ մը մեռեր է հարիւր ութսուն տարեկան։

—Սոֆիայի իտալական դիւանագիտական գործակատար տը Սոնազ կոմսը շաբաթ օրը մայրաքաղաքս եկաւ իւր եղբօր հետ։

—Քաղաքապետութեան ընդհանուր քննիչ Մալահէտտին պէյ սկսած է քննութիւններ կատարել թաղապետութեան Զ. շրջանակի հաշոյց նկատմամբ։

—Անդրիանուպոլսոյ ձէրէֆէ լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ Եանի անուն այն ատամնաբոյժն, որ ձերբակալուած էր իբրև մեզսակից Սինէգլիի աւազակութեան դէպքին, զինուորական ատենին կողմէ անմեղ հռչակուելով, ազատ արձակուեր է երաշխաւորութեամբ։

—Երէկ առաւօտ Պէյքօզի մօտ ատաղձի մթերանոցի մը մէջ հրդեհ ծագեցաւ, սակայն վտանգին առաջքն առնուեցաւ։ Անծանօթ չարագործ մը ատաղձներուն վրայ քարիւղ լեցնելով բռնկցուցած էր։ Չարագործն յաջողեցաւ փախչիլ։

—Մանասթիրի մէջ ևս տիպար-ագարակ մը պիտի հաստատուի։

—Երէկ Պոլսոյ նաւահանգստին մէջ բաղխում մը տեղի ունեցաւ անգլիական ճոթոթ ու Լէղէա շրջենաւերուն միջեւ։ Ճոթոթ երկաթ նետելու պահուն Լէղէա ի վրայ ինկաւ և այսպէս բուռն բաղխում մը տեղի ունեցաւ։ Լէղէա բաւական վնասուեցաւ։

—Մախսուսէի Փոքր շրջենաւն, որ Երէկ Տրապիզոնէ կուգար, մայրաքաղաքս բերաւ նոր զինուորներ։

—Մուսուլի Սիւլէյմանիյէ գաւառին կառավարիչ Ալի Բիզա փաշա երեք ամսուան արձակուրդ ստացած էր մայրաքաղաքս գալու համար, սակայն, կըսէ Հաֆէզէ, այդ գաւառին մէջ երևան եկած կարեւոր գործի մը համար, Ալի Բիզա փաշայի արձակուրդով մեկնելը յետաձգուած է։

—Պրուսայի մետաքսագործներէն Արթին անուն անձ մը մտային խանգարում ունենալով, ինքզինքը թունաւորեր է։

—Եղեռնագատ ատենը 15 տարւոյ շրջայակապ աշխատութեան դատապարտած է Էնվէր անուն խափշիկ մը որ յունիս 14ի գիշերը Հասան աղա անուն ոստիկան զինուորաց դեր տեղակալ մը սպաննած էր։

—Ագր. Պոլսոյ զինուորական իշխանութիւնք եօթը աւազակներ ձերբակալեր են, որք դատուելով նահանգին զինուորական ատենին կողմէ, տասնմեակնէն մինչեւ երեքական տարւոյ բերդարգելութեան դատապարտուեր են։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿԵՑԻՐ ԱՆԴԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Անգլիոյ Պանքային անցեալ հինգշաբթի (24 սեպտ.) հրատարակեալ շաբաթական հաշուեկշիռն հետեւեալ տարբերութիւնները կը ցուցնէ, բաղդատմամբ նախորդ շաբթուն։

Պատրաստ մետաղադրամէն պակաս է 706 հազար անգլ. ոսկի։

Պանքտոմսերու պահեստին վրայ աւելցած է 400 հազար ոսկի։

Դանձելի փոխանակագրաց և այլ առեւտրական թղթոց մթերքէն պակաս է 351 հազար ոսկի։

Հետեւապէս, Անգլիոյ Պանքային դիրքը վերջին եօթնեկին մէջ նպաստաւոր չէ մնացած, քանի որ իւր պահեստք այժմ այնպէս կը համեմատին իւր յանձնառութեանց ինչպէս 45 ⅞ կը համեմատի առ հարիւր։ Նախորդ շաբթուան համեմատութիւնն էր 47 ⅛ առ հարիւր։

Այս պայմանաց մէջ, Անգլիոյ Պանքային Տնօրէն Խորհուրդն իւր վերջին հինգշաբթի աւուր նստին մէջ որոշեց 100ին երկուքուկէսէն երեքի բարձրացնել զեղչի սակը։

——

ՊԵՐԼԻՆ, 25 սեպտ.— Զարն եւ Զաբրուհին իրենց որդւոց հետ ստ հասան։ Պաշտօնական ընդունելութիւն չեղաւ։ Կայսրանին մէջ կը գտնուէին Լէյտրոյա իշխանն ու իշխանուհին՝ սգազգեաց, Շլիֆէն զօրավարը, և ռուսական դեսպանատան պաշտօնեայք, որովհետեւ դեսպան կոմս Շուվալով բացակայ է Պերլինէն։ Նոցին վերահասութիւնք և Լէյտրոյա իշխանը ու իշխանուհին թէյ խմեցին կայսրանին իշխանական սրահին մէջ, և կարճ դադարէ մը ետքը, Ալեքսանդրովոյի ճամբով Մոսկուա ուղեւորեցան։

—Զարն յայտարարեց որ իր Պերլինէ անցքն լոկ անհատական և անպաշտօն նըկատուի, զի իր եղբօր Փաւել մեծ դուքսին կնոջ Ալեքսանդրա մեծ դքսուհւոյն մահ պէտք կը ցուցնէ իր ներկայութեան ի Մոսկուա, և տեղի չի թողուր ոեւէ պաշտօնական ընդունելութեան։

—Կայսերական պանքային տնօրէն խորհուրդն որոշեց թէ պանքայի նպաստաւոր կացութեան պատճառաւ տոկոսի սակի բարձրացման մը տեղի չկայ, բայց հաւանական պահանջմանց պատճառաւ, տոկոսի նուազում մը ալ տեղի չունենայ։

——

ԱԹԻՆԷ, 25.—Ալեքսանդրա մեծ դքսուհւոյն մահուան ի լուր խորապէս զգածուեցան կառավարութիւնը, քաղաքային խորհուրդն և արհեստական ընկերակցութիւնք։ Ցաւակցական ցոյցեր տեղի ունեցան։ Հրաման եղաւ որ արքունիքը վեց ամիս սուգ պահէ։ Բոլոր եկեղեցեաց մէջ հոգեհանգստեան արարողութիւնք կատարուեցան։ Մայր եկեղեցւոյն մէջ հոգեհանգստեան աղօթք մատուցուեցաւ ի ներկայութեան ամբողջ պաշտօնական և դեսպանական մարմնոյն։

—Կը հաւատան թէ Ռումանիոյ թագուհին պիտի բնակի ի Բորիսու։

——

ՓԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ, 26.—Օրէնք մը հրատարակեցաւ որուն համեմատ անդրկասպեան երկաթուղւոյն վրայ պաշտօնէից կամ ուղեւորաց դէմ գէն ի ձեռին յարձակումներ կամ երկաթուղւոյն վնաս հասցուցողներ պատերազմական ատենին առնչեալ պիտի դատուին։

—Սակարանին ռուսական թերթը կ՚ըսէ թէ 3 % տոկոսաբեր 500 միլիոն ֆր. ի ռուսական նոր փոխառութեան նախաշաւիղ դաշնագիրն ստորագրեցաւ կառավարութեան և սեղանաւորաց կողմէ։

—Մոսկովսքա-Վեդոմոսթի լրագրին ձեռքէ ծախսուիլն արգիլուեցաւ։

——

ՓԱՐԻԶ, 26.—Վլատիմիր մեծ դուքսն հինգշաբթի իրիկուն Սէն Սեպաստիէնէ ատ ժամանեց։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ Վիեննայի Ֆրանսական գործակատարին յանձնեց շնորհակալութիւն յայտնել ազատասիրութեան՝ զինուորական պատուէրներ մատուցած ըլլալուն Լասալ զօրավարին ամիւնեբուն փոխադրութեան առթիւ։

—Վճռաբեկ ատեանը չընդունեց Թիւրբենի և Թրիբոնէի բողոքագիրն ընդդէմ այն դատավճռոյն որ հնգամեայ բանտարկութեան կը դատապարտէ զիրենք մեղնդի խնդրոյն մէջ։

—Լոէնկրինի շորրորդ ներկայացումը տեղի ունեցաւ առանց ոեւէ արկածի։ Օպերայի առջեւ մէկ քանի հետաքրքիրք կային միայն։

——

ՓԱՐԻԶ, 26.—Ֆրանճ եոզէֆ կայսր ուրբաթ առաւօտ ատ հասաւ։ ընդունուեցաւ խուռն բազմութեան մը կողմէ որ համակրելից աղաղակօք զինք ողջունեց։

—Քաղաքապետին՝ շեհերէն և ապա գերմաններէն բանախօսութեան ի պատասխան, կայսրն ըսաւ (շեհերէն և ապա գերմաներէն, թէ Պոհեմիոյ բարօրութիւնն իր հոգւոյն խնամոց յարատեւ առարկան է։ Կը յուսայ թէ Փրակայի ցուցահանդէսը՝ քաղաքին և երկրին համար տեւական բարիք մը պիտի մնայ։ Կայսեր խօսքերն ամենայն եռանդեամբ ընդունուեցան։ Քաղաքէն մինչեւ Հրաշինի պատմական պալատը կայսեր երթն ճչմարիտ յաղթական անցք մը եղաւ։ Եւ մինչ Օրէն մինչ Օրէն, կայսրը ցուցահանդէսս այցելեց, որուն նախագահ կոմս Քինսքիի բանախօսութեան պատասխանելով, կայսրն ի մէջ այլոց ըսաւ թէ, գերմանական և չեհական երկուց ազգաց ներդաշնակ միութեամբ միայն երկիրը պիտի հասնի ամենամեծ զարգացման։

——

ՍՈՖԻԱ, 27.— Ֆերտինանտ իշխան Սոֆիա դարձաւ։ Ի Բուլա ներկայ գըտնուեցաւ Վիտինի պահպան զօրաց ռազմարուեստներուն։

——

ՎԻԵՆՆԱ, 27.— Նոյէ Ֆրէ Փրէսէ կը հաւատայ թէ սերպ կառավարութիւնն յայտարարեր է Վիեննայէ դեսպանին թէ պատրաստ է ի Վիեննա պատուիրակներ ղրկել բանակցելու համար առեւտրական նոր դաշնագրի մը մասին, չընդունիր պատուիրակներ ղրկել ի Միւնիխ՝ Գերմանիոյ հետ միահաղոյն բանակցութեանց համար։ սերպ կառավարութիւնը նմանօրինակ զեկուցագիր մը ղրկեր է Պերլինի դեսպանին։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՐՈՆ, (Ֆրանսա) 27 սեպտ.— կարեւոր բանախօսութիւն Պ. Ռիպոյէ։— Ֆետէրպ զօրավարին յիշատակարանին բացման առթիւ Պ. Ռիպօ կարեւոր բանախօսութիւն մը արտասանեցաւ, ներբողեց զինուորական ձիրքերն որոց օրինակը տուած էր Ֆետէրպ, եւ որք կերեւին Ֆրանսական բանակին և նաւատորմին մէջ։ Արտաքին գործոց նախարարն ապա յիշեց Ֆրանսական նաւատորմին այցերն ի Բրոնշդատ և ի Փորթսմաութ։ «Եւրոպա, պակ մը վարանմիտ մնալէ յետոյ, վերջապէս արդարութեամբ կը դատէ զմեզ։ Հեռատես և իր խաղաղ դիտմանց մէջ հաստատամիտ վեհապետ մը հրապարակաւ արտայայտեց խորին համակրութիւններն որովք իր երկիր միացեալ է մեր երկրին հետ։ (Մոֆհաբոնրիֆէ և «ղղղիֆէ, կեցցէ՛ Զարն, կեցցէ՛ Ռուսիա») Ռուս ազգն իր կայսեր հետ միացեալ սիրալիր բարեկամութիւն ցուցուց մեզ։ Գիտէք ինչ արձագանք գտան այն զգացմունք մեր մէջ։ Բրոնշթատի դէպքն զգալի եղաւ մեր աւաններուն յետնադունդին մէջ իսկ։ Մեր նաւազք ուր որ անցան, Ֆրանսայի անունն յարգուած եւ ևս առաւել սիրուած գտան։ Ի Դանիա, ի Շուէտ և Նորվեկիա մին քան զմիւսն արտաշարժ ցոյցեր։ Վերջապէս ի Փորթսմաութ, ուր թագուհին բարեհաճեցաւ աչքէ անցուցել մեր նաւատորմ, վեհաշուք և վեհսիրտ ընդունելութիւն մը կը սպասէր իրենց։ Աշխարհ համբոյրն կրեց այնպիսի տպաւորութիւն մը որ անջնջելի պիտի մնայ։ (Զէյմ Ֆոֆհարոբ-Ֆիլիֆ)։ Ասկից յառաջ կուգայ նոր կացութիւն մը, բայց չի հետեւիր թէ նոր քաղաքականութիւն մը բռնել պէտք ըլլայ։ Այն քաղաքականութիւն որուն ցարդ հետեւեցանք, այնքան նպաստաւոր եղած է որ պէտք չէ լքանենք զայն երբ անոր արդասիքը կը սկսենք վայելել։ Ֆրանսա իր զօրութեան գիտակցութիւնն ունենալով և իր ազգային վրայ վստահութիւն, պիտի չարունակէ ցոյց տալ խոհեմութեան և պատասխանատուութեան ցոյցերն, որով ժողովրդոյ յարգանքը գրաւած է, և աշխարհի մէջ իրեն պատկանեալ տեղը ձեռք բերած է վերստին։»

——

ՓԱՐԻԶ, 27.—Ամեն կուսակցութեանց լրագրքը ամենամեծ համակրութեամբ կը խօսին Պ. Ռիպոյի բանախօսութեան վրայ։

——

ՓՐԱԿԱ, 27.— Ընդունելով Պոհեմիոյ ինքնօրէն գաւառաց բոլոր պետերն, Փըրակայի և Բայէնպէրկի քաղաքապետներն և երկրին գաւառական ժողովոց անդամներն օրք եկած էին առաջնորդութեամբ Պոհեմիոյ խորհրդարանին նախագահ Լոպքովից իշխանին, կայսրն յոյս յայտնեց թէ ամեն հայրենասէրք անխտրաբար և անշահախնդրապէս պիտի գործակցին այն ջանից որոց նպատակն է Պոհեմիոյ մէջ ներքին հաշտութիւն հաստատել որ այնքան կարեւոր է այս պիրեցեալ երկրին բարօրութեան և տէրութեան փրկութեան համար։

——

ՈՍՆԱԳՐՈՒԻԲ, (Գերմանիա), 28.—Բանախօսութիւն զբաղեալ Քաֆրէվիվ։— Նախապատրաստեալ քաղաքային խորհրդարանն այցելով, բանախօսութիւն մը ըրաւ յայտարարելով թէ, ոչ մէկ կառավարութիւն կուզէ խաղաղութիւնը խանգարել եւ եւրոպական պատերազմ մը յառաջ բերել։ Տէրութեանց մերձեցմանք որք տեղի ունեցան վերջերս, երկիւղալի չեն բնաւ։ Անոնք թերեւս վերահաստատումն են եւրոպական նախկին հաւասարակշռութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 17 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 տոկոս Լոնտրայի վրայ	109
3 » Բարիզի »	23 27 ½

Օսմանեան Բօնսօլիտ

Երկէ երկկոյ գոց. [Մնաց. Սերի]	19 16
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	19 15 ½
Կէս օրին	19 15
Թահվիլաթը Օսմանլի երկէ երկկոյ	73 32
» » ժամ 3ին	73 28

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԹԷԹՈՅ

Փոխառութիւն Ա. Սերի	42 ¼
» Բ. »	22 ⅛
» Գ. »	19 15 ½

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սոսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 20
Քրէտիթ ժէնէրալ	» »	8 06
Պանք տը Փարիզ	» »	5
Սոս. Շանժ. է վալէօր	» »	4 24
Ռիէժի	» »	14 35
Թրամուէյ	» »	582
Բուսվէրի Երկթուղի	Ֆր.	64 ½
Բաժնեթուղթ Լավրիսմի...Գ. Կ.		134

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի ... ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց ... »	87 12
Անգլիական ոսկի ... »	110 02
Մարք [Գերմանական ոսկի] ... »	107
Իմպերիալ ... »	89 30
Քրիվից ... »	51 15
Բուպլի Թղթադրամ ... »	8 65
Մէճ. արծաթ [տարբ.] ... »	107 24
Հինդնոց ... »	101 20
Մէճարիք ... »	99
Թաւֆիյէ ... »	19 10
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի. »	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 28 Սեպտ., ժամ 3 վայր. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 25
» » 4 ½ %	105 65
Օսմանեան քօնսօլիտ Սերի Դ.	18
» երկթուղի	64 75
» Բէժիի բաժնեթուղթք	343
Պանք Օթոման	558 43
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	810
Իտալական Ռանթ 5 %	90 65
Բրիօրիթէ Թիւրք 1890	403
Եգիպտական միացեալ	490 93
Օսմ մաքս արժէթուղթ	444 37
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտ)	342 50
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 28 ½

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Սեպտ., ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտ	94 ⅝
Օսմ. » Սերի Դ.	17 ¾
» » » Ա.	42 ¼
» » » Բ	22 ⅛
» » Գ	17 75
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	12 18
Եգիպտական միացեալ [ուէնիֆիյէ]	97
առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	91 ⅜
Տօմանիալ փոխառ. (Ռուչիլտ)	103
Ռուսական 1890	98
Այտրնի երկթուղի	21
Գաւառայի երկթուղի	16 ⅓
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 530

Վիեննա, 28 Սեպտ., ժամ — վայր —

Օսմանեան երկթուղի	31
» Բէժիի բաժնեթուղթք	157 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 45
» Փարիզի »	46 45

Պերլին, 28 Սեպտ., ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 425
» Փարիզի »	79 50
Բուպլ Թղթադրամ	213 50
Օսմանեան երկթուղի	62 50
Օսմ. քօնսօլիտ Սերի Դ.	17 90
Օսմ Ռիժի	169

ՍԱՂՈՒԻ ՄՕԹԻՒ ԶԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նբլոզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգդ և Պօսն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փոքրիկ ընել, այլ համնձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ Ձէր Մօրիս ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրաթափանցելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս սխտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մանաւանդ այս յաչքով պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԿՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ.Հ. Սուլթանին

ՀԱՅԵՐԷՆԱԳԻՏ

ՊՐՆ. ԴԻՄԻԴՐԻՈՅ Ի. Խ. ԶՈԼԱԲԻԴԵՍ

Անցեալ օր Աղէքսէյի մէջ մեծ համբաւեամբ կարդացինք յունական Նէա Էֆէմերիսէ-ի լրագրէն թարգմանեալ այն յօդուածն որ կը ցուցնէր թէ Յունք ի՛նչ համակրութիւն կը տածեն և պէտք է որ տածեն առ Հայ ազգն։ Այն առթիւ կը յիշուէր նաև Պ. Դիմիտրիոս Զոլաքիդեսի անունն, այն հայերէնագէտին, որ իւր բազմաթիւ գրութեամբք արդէն ամրապնդած էր երկուց ազգաց բարեկամութեան շղթայն, և որոյ կենսագրութիւնը կընեմ այսօր։

Դիւրին է ճանչնալ զՊ. Զոլաքիդես։

Երբ կը տեսնես ազգային դպրոցական նշանաւոր հանդէսներու մէջ կանգնած մէկն՝ յուզմամբ և այլայլեալ կը խօսի Հայոց վրայ մաքուր և յստակ հայերէնով մը, և բուռն ծափահարութիւններ կը կորզէ իւր ունկնդիրներէն՝ վեհներու մէջտեղ, — Պ. Դիմիտրիոս Ի. Խ. Զոլաքիդեսն է նա։

1836ի Մարտի 14ին Կ. Պոլսոյ Սամաթիա թաղին մէջ ծնած է նա։ Հօր անունը էր Իսանկիս (Յովհաննէս), որ մետաքսավաճառութեամբ կզբաղէր, իսկ մօր անունն էր Դէսպինա (Տիրուհի)։

Իւր նախնական ուսումն առած է Սամաթիոյ Ցունաց թաղային վարժարանին մէջ, և ապա մտած է Ֆէնէրի Մայր վարժարանն, ուր պաշտպանութիւն գտած է Գերմանուս Պասրիարքէն, 1851 թուին։

Այդ միջոցին ուսումնասէր Պասրիարքը կը փափաքի որ Դիմիտրիոս հայերէն սովրի, որուն սկզբնաւորութեան համար բոլոքական ազգայիններէն Պետրոս անունով մէկը մասնաւոր դասատու կը կարգէ նմա։ Իսկ երբ կը վախճանի Պատրիարքն, Դիմիտրիոսին հայրը տեսնելով որ տղան մեծ սէր ունի հայ լեզուի վրայ, ժամանակին երեւելի հայկաբաններէն մինչեւ Զարիրասեանն Գէորգ պատուելին դասատու կը կարգէ իւր տղուն։ Այսպէս երկու տարի կը շարունակէ։ Յետոյ կը փոխէ դասատուն, եւ երկու տարի ալ նշանաւոր Յովսէփ Մալէկեանի քով կը շարունակէ։ Վերջապէս՝ իւր թաղին մէջ (ի Սամաթիա) Թորոս Նազարեան կըլլայ Դիմիտրիոսի վերջին հայկարան դասատուն։

Գրեթէ նոյն ժամանակ Իւսկիւտարի հռչակաւոր Ճեմարանը կը փակուի, եւ Փրիչ կը փոխադրուին աշակերտք։ Զոլաքիդիսի համար ալ ասպարէզը կը բացուի, վասն զի առաջին անգամ լինելով Ս. Փրկչեան Ճեմարանի հոգաբարձութենէն կը հրաւիրուի իբրև ուսուցիչ յունարէն լեզուի եւ իբր ծանօթ հայերէնի։ Այդ պաշտօնով չորս տարիի չափ կը շարունակէ անդ։

Խասգիւղի ողբացեալ Նուպար-Շահնազարեան վարժարանի համբաւն ալ տարածուած էր ամէն կողմ։ սակայն յունարէն լեզուի ուսումն կը պակսէր։ Տեսնելով որ յայնժամ յանձնուած էր Ներսէս եպիսկոպոսի (ապա արթուն եւ սիրեցեալ Պասրիարք Կ. Պոլսոյ), զգաց այդ թերին, և անմիջապէս հրաւիրեց զՊ. Զոլաքիդիս ի Նուպար-Շահնազարեան վարժարան, ուր չորս տարուոյ չափ կը դասախօսէ։

Կը հասնի 1872 թուականն, յորում Պ. Զոլաքիդիս կը կոչուի իւր Պատրիարքարանէն, որ Բ. Դրան մօտ գործակատար կը կարգէ զնա։ Ահա այդ թուականն է Պ. Զոլաքիդիսի գործունէութեան բուն թուականը։— Այդ միջոցին կը յաջողի առաւել ևս բարեկամացնել Հայ եւ Ցոյն ազգերն, որով կուրախանէ երկու նշանաւոր Պատրիարքներն զներսէս Վարժապետեան եւ զՍոփրոնիսի Բ. Այս բարեկամական կապերն, ինչպէս վերն ալ ըսինք, աւելի ամրանդեցան Պ. Զոլաքիդիսի յունական այլ և այլ թերթերու մէջ հրատարակած յօդուածոց և այլ եւ այլ տեղեր ըրած բանախօսութեանց շնորհիւ։

Պ. Դիմիտրիոս Զոլաքիդիս իբրև հեղինակ՝ հայերէն լեզուաւ գրած և ի լոյս ընծայած է։

1· Ցունական լեզուի Բերական եւ Խօսակցութեան գիրքեր։

2· Բերականութիւն արդի Ցունարէն լեզուի, 1861։

3· Բառարան Հայերէնէ ի Ցունարէն։

4· Եէնիշէրիք· երկհատոր վիպասանութիւն եէնիշերեաց վրայ· թարգմանութիւն ի Ղունարէնէ։

5· Մոսկուայի մետրապոլիտ Ֆիլարետոսի ընդարձակ Քրիստոնէական ի հայ թարգմանեալ, ըստ խնդրանաց Հայ Հոռոմոց։

6· Բերականութիւն արդի Ցունարէն լեզուի նոր մեթոտով։

7· Ժառանգական օրինագիրք Ցունաց, զոր թարգմանած է Ցունարէնէ՝ մեր Պատրիարքարանի յատուկ խնդրանօք, Յարութիւն Ս. Պատրիարք Վեհապետեանի օրով։

Երկար կը լինէր եթէ Պ. Զոլաքիդեսի այլ եւ այլ ժամանակ Հայերէն թերթերու մէջ գրած յօդուածոց ցանկն ներկայէինք ընթերցողաց· միայն սա կը յիշատակենք թէ Աբէ-Խէ օրագիրն նոր հաստատուած ժամանակ՝ Ա. տարին աշխատակից կընդունուի թերթին Վարչութենէն։

Պ. Զոլաքիդեսի Ցունարէն լեզուաւ հրատարակած գործերն են։

1· Պսակն, կատակերգութիւն մը, 1857։

2· Մկրտութեան խորհուրդն, մեր մայր Մաշտոցէն թարգմանուած, հանդերձ Հայ բնագրաւ։

3· Խորհուրդ Պատարագի հանդերձ եկեղեցական, պատմական յաւելուածով, որ նոյնութեամբ թարգմանուած է՝ գրոց համառօտ բովանդակութեամբ՝ Անգլիական «Ըրչ-Ֆրանիլլ» եռամեայ պարբերական թերթին մէջ։

4· Ն. Շնորհալւոյ թղթակցութիւնք ընդ Կոմիտեոս կայսեր· շնորհալւոյ «Ընդհանրականէն թարգմանեալ։

5· Պսակի խորհուրդն որ պիտի հրատարակի ի մօտոյ, և որով լրացուցած պիտի լինի մեր եկեղեցւոյ խորհրդոց երեքն· իսկ միւս մնացեալ չորս խորհուրդներն ալ մնացեր է կարգաւ վերածել ի Ցունարէն, ծանօթացնելու համար Հայոց ուղղափառ դաւանութիւնն, և բառնալ տարու երկուց ազգաց միջեւ ծագած թիւրիմացութիւնքն։

Պ. Դիմիտրիոս Զոլաքիտես ունի նաեւ մի քանի անտիպ գործեր, որոց ամենէն բնաւորն և յիշատակութեան արժանի է Հայերէնէ ի Ցունարէն ընդարձակ բառարանն, սակայն յայտնի է թէ Տաճկաստանի մէջ հեղինակք չեն քաջալերուիր· եւ Պ. Զոլաքիտես՝ վերեւ յիշատակեալ գործերն հրատարակելու համար հրեթական մեծամեծ զոհողութիւններ ընելէն յետոյ կստիպուի դադար առնուլ քիչ մը, և

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՐՀԱԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՀԱՍՈՒՏ ԻՒՂ,

ԻբՓոսֆիտ որ շուշ Խ սոպոյով

Պատրաստեալ Ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ

ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժահամ է

Մորիւ Ձկան հուսմ իւղի բոլոր յատկութիւններն զուտ, ԻբՓոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Թոյիշներէն ընդունուած է, անորմ համու հոտ ունի, դեղամարտ է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի ամենայն դեղավաճառաց և դեղատուներու քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԻՐԱԵԼ 221

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍԶԻՆՃ

ԱՍԻՈՒԱՆՍ ՔՈՌԻՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Յարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՔի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ Դարու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ Խան։

ՄԱՏԱԼԱՆ Ա. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՀ ԽԵՐԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱԼՈՒ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներկակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու թեւիը շուտ մը աներևոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամենը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյներն դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենէն դեան մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր դիմէ Ա. Ա. Ալլէնի Հասարակական Խաղ Նորոգողին. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Ղրկեպէս Եարիզ ու Նիւ Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անոյշոյի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Գալաթիա Եիւքսէք քալտրիրմ Իտմոն Ֆարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզմիտի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

ԼԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դաշնեալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորնչցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հպարտ ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածստակներն յուսալուս կրվատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և դրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ ալ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ' ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք հաւատ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԻՆ ՕԳՏՈՒԻՆԻՐ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Միրքէ՛ճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլլէնկեան խան, Թիւ 26-27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆի կամ ընդհանուր քնիչ ԱՆԻՖՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆի։

THE BRITISH AND FOREIGN

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

Դրամագլուխ	անգլ. ոսկի	1,340,000
Պահեստի դրամ	» »	600,000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հանրաճանաչ եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն գօրաւորն է և իր դիրքով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամեն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մասնաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ապրանքներ, դրամատրարներ, յանձնարարեալ ծրարներ, ևն, շոգենաւի, առագաստանաւու, թղթատարի և երկաթուղոյ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը դիմեն Պոլիս, Քիւչիւք Աչբր էֆէնտի խան։

32 Գործակալ, ԷՏՎԱՐԴ ՊԱՐՖԻԼԷՏ

ԲԱԹՐԻՕԹԻՔ

ԿԵՆՕԳ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգլ. ոսկի	1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	121,984
Պահեստի դրամ	» »	250,000

Սոյն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն տեսակ ապրանք, կարասիք և ապրանք հրդեհի ենթատց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԻՐՈՒ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ Ց. ՍԱՐԳԵԱՆ
Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց
Սթամպոլ, Պաղչէ-Գարու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 19

ՀԱՁԻ, ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

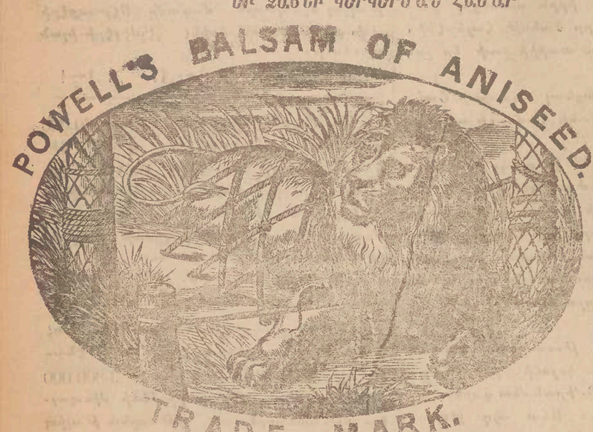

ՀՆԳԱՓԱՌ Է ԵՒ ԻՆԶԱՓՈՒԼ Հինգանց ԹՈՒԹԵՆԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը մեր կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զոր Պ. Բօուէլ կ'ընտանայ անոնցմէ որք գործածած և ճաշակած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՉՊԷՍ ՊՈՒՆԻ Կ'ԱՅՍՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաբէ Ռօզ հաշակաւոր երգչուհին, ապաթէ կը գրէ։ «4 Յունուար 1890— Սիրեցեալ.. Կը հարցունիք թէ ինչպէս զերծ մնայի ինֆլուէնցայէն, թէ որպիսի՛ դաղանիքով կրցայ սիրան փսիլլուն վիճակի մէջ պահել Հարս։ Միմիայն գործածութեամբ Բօուէլի «Պալզամ օֆ Անիզիան» կոչուած դեղով։ Այս հաճելի դեղին կանոնաւոր գործածումն կը վերադրեմ՝ Հիման դառն հղանային յատուկ զանազան չ'ւանդութիւններէ զերծ մնալս, որով կրցայ ի դերեւ ելնել հասարակութեան յոյսերը։ Գործածեցէք ուրեմն Բօուէլի այս ապիտին։ Անոր միայն պիտի բուժէ զձեզ։ Զերդ ՄԱՔԻԼ ՌՕԶ ՄԻԵՐԼՈՒՐՆ

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և սրուանակաց գինով, չորը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի—Պատրաստեալ Ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԻ, 4, Ալդիսն Բարէյտ, Պլուքֆրիարս Բրա, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչի քով։
2214 Ֆ. ԼԷՄՈՒՆՏՏ ԳԱՐՈՒԱՆԸ

Ընդհանուր Ընդհանուր մթերանոց, Ալդիտաս, պահեստանցին քով, կայսրան Թրամաէ-յիր, 95 և 97

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME,
Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste Lastes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Pharmacien, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL : Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԻՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԻՆԻՆ

Զարթիս Պեօրիւ Միրէ խան, մի Յաղ. Թղթատարատան մրամ յարկը, և ի Զմիւռնիա Լիսնկիլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մէջ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառատեղաց քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ցիրանական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւարար իւր բուն գործատանին ապրանքներուն վրայ որք են օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնէ, բանուածք, կերազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, թաչկինակ, սեղանի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, ստամոքք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդարեւաներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ առիթներ նիստիներ բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հաճարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելում մի ըրած է նաեւ ապպրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է ամբան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին ընդարձակ բերնոյ կատարելապես գոհացնել բոլոր իւր յամախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ և գործ դնելով ինչ որ ապրպրելն։ Կը գտնուի նաեւ մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթիներ թեստ չափաւոր գիներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքրաքանակութեամբ

ՍԱԿԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԶԵՌՆ 8

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շարթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 16/28 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 17/29 Աւգուստոսի ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի համար։

Գշ. 18/30 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Գշ. 18/30 Սուրհանդակ դեպի փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։

Ուշ. 19/1 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ուշ —Սեպտ 7/29, երեքշաբթի օրը կ պոլսէն դէպի Նուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիրոյի, պէյրութի, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ դացող շոգենաւին։ 10

ՇԻՐՔԷԹԻ ԵՒԱՅՐԱՆԻՑԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1891 Սեպտեմբեր 10 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Հոկտեմբեր 8 Երեքշաբթի

Բոլոր կէրակի օրերն) Եւրոպական եղերքէն կամաքլ էյնոյ շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

Ծ. Ա.

*12 5 Եէնիմ. Մեզպ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Բ. Հիսար (Հիսարի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 37

12 45 Եէնիմ. Մէսարդ. Պէյիւքյան. Քրճար. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Բ. Հիսար. (Հիսար շոգ. ին պիտի հաղորդակցի) 38

1 35 Եէնիմ. Մեզարդ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Եէյ (Եէնիք շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրը 5 վայրկ. վերջը Սթեհիա Մերկ. Բ. Հիսար Պէգ. Նաւամատոյցները հանդիպելով պիտի հաղորդակցի 4

1 5 Բ. Ա. Գավազ Մեզպ. Պէյ. Թարպ. Պէյգօղ անկիր մինչ Դանաիկ անտի Ամիրական եղերքի նաւամատոյցները հանդիպելով Օրթ. և Գանթիլիի շոգ. պիտի հաղորդակցի. բայի Օրթ. ուր. օրը վանք. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. պիտի հանդ. 17

2 10 Եէնիք. Խոմ. Մերկ. Բ. Հիսար Պէգ. Ամնամուտ Գուրդ. Օրթ. Պէշիկ. [բայի ուրբաթ օրերէ] 20

2 25 Եէնիմ. Մեզպ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Պէշիք. [Եէնիք. շոգ. պիտի հաղորդակցի] 18

2 50 Բ. և Ա. Գավազ Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյ. Թարպ. Պէյգօղ Բաշպ. Զպգ. Դանի. Ա. Հիսար Գանա. Պէշիք. Գանի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի ուր. օրը ժամ 2.35 ին Եէնիմահալլէնէն Վանիք. Զէնկ. Պէյլեր. Գզկ. 21

3 — Եէնիք. Սթէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 19

3 20 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Սթէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար. Պէկիք Պեպէքի նաւամատոյցն պիտի հաղորդակցի. ուրբաթ օրերը Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 37

4 5 Եէնիմ. Մեզարդ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Սթէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար. Պէկիք. Բ Պէկիք պիտի հաղորդակցի. ուր. օրերը Ամնամ, Գուրդ. Օրթ. 38

5 45 Եէնիմ. Մեզարդ. Պէյիւք. Թարպ. Եէնիք. Սթէն Հիսարմերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիկ. 32

7 — Եէնիմ. Մեզարդ. Պէյիւք. Թարպ. Պէյգօղ Բաշպ. Եէնիք. Մերկ. Գանաճ. Բ. Ա. Հիսարկանտ. Արամամ. Զէնկիրք. Պէյլեր. Օրթաք. Գուրդ. Պէշիք. Իսկ. 23

8 — Ա. Եէր. Գավազ Եէնիմ. Մեզարդ. Պէօք. Թարպ. Եէնիք. Սթէն. Մերկ. Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. 18

10 — Մեզարդ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Մերկ. Բ. Հիսար Ամնամ. Օրթաք. Պէշ. 34

Եէնիքէյնէն կամաքլ էջող շոգենաւ

*12 5 Եէնիք. Սթէնեա Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. 19

Արնավուտքէյնէն կամաքլ էջող շոգենաւ

*12— Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. 23

12 30 Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. 19

12 50 Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 32

12 50 Օրթաք. էն ուղղ կամրջ. [բայի ուր. է] 20

1 30 Բ. Հիսար Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք 23

2 5 Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 3

2 40 Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. 2

2 35 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. բայի ուր. 17

3 30 Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 19

4 20 Պէկիք Ամնամ. Գուրդ. Օրթաք. Պէշիք. Գաղ. (բայի ուր. է) 17

5 10 Պէկիք Ամն. Գուրդ. Օրթ. Պէշ. բայի ուր. է 33

8 — Ամնամ. Գուրդ. Օրթ. Պէշիք. 2

10 10 Մերկեան ուղղ. կամրջ. բայի ուր. 38

11 10 Պէկիքէն ուղղ. կամրջ [բայի ուր. է] 23

Ասիական եղերքէն կամաքլ էջող շոգենաւ

*12 — Վանիք. Զէնկիլէր. Պեյլեր. Գուրդ. 21

**12 — Պէյգօղ Բաշպ. Զուպգ. Դանի. Ա. Հիսար Գանա. Օրթաք. (Գանայ. պիտի հաղորդակցի.) (Ուրբաթները բայի Օրթաք. էն վանք. Զէնկ. Պեյլ. Գուրգկ. Պէշիք. 20

12 50 Պէյգօղէն Բաշպ. Եէնիք. Զուպգ. Գանդ. Պոյաճ. Բ Ա. Հիսար Գանա. Ինով Զէնկ. Պեյլ. Օրթ. Գուրգ. Իսկ. Պէշիք. Գպգ. 2

]] 12 30 Պէկիք Գանա. Վանիք. Զէնկիլ. Պեյլեր. Գուրգ. Պէշիք. [բայի ուրբաթէ] 33

1 30 Գանա. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գզկ. Պէշ. 34

1 45 Պէյգօղ Բաշպ. Զուպգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանայ. Օրթ. (Գանայ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները Վանիք. Զէնկիքէզ Պեյլ. Գուրգկ. Պէշիքեան կը հանդիպի 17

2 35 Գանա. Վանիք. Զէնկիլէր. Պեյլէրգ. Գուրգկ. Պէշիք. (Բայի ուրբաթէ) 32

2 40 Պէյգօղէն Եէնիքեղ, Եէնիքիւղէն) ուղղակի կամաքլ իշնող շոգ. ին հետ Հաղորդակցելէ յետոյ Լիւրոպական եղերքը գտնուած բոլոր նաւամատոյցները պիտի հանդիպի մինչեւ. Պէշիք. 19

3 25 Գանայի. Վանիք. Զէնկիլ. Պեյլեր. Գուրգ. Պէշիք. [բայի ուրբաթէ] 33

3 35 Գեյգօղ Բաշպայ. Զուպգ. Գանդիքեան Ա. Հիսար Գանա. Պէշիք. (Գանայիկի շոգենաւին կը հաղորդակցի. ուրբաթները 3ին Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գզկ. պիտի հանդիպի) 21

4 15 Գան Վան. Զէնկ. Պեյլ. Գզկ. Իսկ. 40

4 30 Պէյգօղ Բաշպ Զուպ. Գանդ. Ա. Հիսար. Գանա Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գզկ. Պէշ. (Ուրբաթները, 4 45ին Մեզարդ. պէշ. Թարպաց.) 34

5 35 Արնավ. Զէնկ. Պեյլ. Օրթ. Գզկ. Իսկ. Պէշիքթաշ 2

7 — Մերկ. Բ Ա. Հիսար Գանա. Ամնամ. Զէնկ. Պեյլ. Օրթ. Գուրգկ. Պէշիք. Իսկ. 19

9 — Պէշ. Թարպ. Պէյգ. Բաշպ. Զուպգ. Գանդեմ. Ա. Հիսար Գանամիկ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուրգ. Իսկ. 20

10 — Պէյգօղէն Բ. Հասպէ Զուպգ. Գանդեմ. Ա. Հիսար. Գանու. Զէնկ. Պեյլ. Գուրգ. Իսկ. ուրբաթ օրերը 30.4.2ին Մեզարդ. որ ընկէն Պէյգք Թարպ. Հանդ. պիտի 21

10 30 Զէնկիկեղէն ուղղակի կամուրջ (բայի ուրբաթէ) 33

11 — Պէյգեմ. էն ուղ. կամրջ. (բայի ուր. է) 19

(Բոլոր կէրակի օրերն) կամաքլէն Եսքիսեղեր եղերքէ երթեւեկող շոգենաւաց ծանրքը

*12 50 Գէյիք. Օրթաք. Գուր. Արամամ. Պէպէք Բ. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեպ. Ռեպերպ. Բաւմիրի Ա. Գավազ (Ուր. օրերը Եէնիմ. և Պէյգօղ պիտի հանդիպի) 21

1 40 Պէշիք Օրթ. Գուրգ. Արնամ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Եէնիք. Թարպ. Պեյգ. Մեսար. Եէնիմ. 37

2 35 Պէշիք Օրթաք. Ամնամ. Պեպէք Բ. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեյգ. Մեսարդ. Եէնիմ. 38

3 5 Դապաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուրգկ. Օրթ. Պեշիքէ. Զէնկէկ. Ամնամ. Գանամիկ. Ա. և Բ. Հիսար Գանիքէ. Մերկ. Եէնիք. Բաշպ. Պեյգ. Թարպ. Պեպ. Մեդ. Եէնիմահալլէ 23

3 25 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնամ. քէպ Պեպէք [բայի ուր. օրերէ] 17

4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրգ. Ամնամ. դեպէք Բ. Հիսար. Պոյաճը. Սթէն. Եէնիք. Թարպ. Պեպ. Մեսարդ. Եէնիմահ. 32

5 15 Իսկ. Պէշիք. Գուրգ. Օրթաք. Պեյլ. Զէնկ. Ամնամ. Գանա. Ա. և Բ. Հիսար Գանդ. Զուպգ. Մերկ. 19

6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրգկ. Ամնամ. Պեպէք. Բ. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Պեյգ. Թարպ. Պեպիքա. Մեսարդ. Գանանիներ 18

6 50 Պէշիք. Իսկ. Գուրգկ. Պեյլ. Զէնկ. Ամնամ. պեպէք. Բ շոգենաւին կը հաղ. է 2

7 30 պէշիկ. Օրթաք Գուրգ. Ամնամ. Գանամ. Բ. Հիսար պոյաճը. Գանդ. Եէնիք. Թարպ. պեպ. 20

8 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրգ. Ամնամ. Պեպ. Բ. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Մեսարդ. Պեպ. 34

9 20 Պէշիք. Օրթաք Գուրգ. Ամնամ. Պեպէք Բ. Հիսար Մերկ. [ուրբաթ օրերը Եէնիմ. Թարպ. պեպ. Մեսարդ. 38

10 — Եէնիք. Թարպ. պեպ. Մեսարդ. Եէնիմահալլ. [բայի ուրբաթ օրերէ] 10

10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Ամնամ. Պեպէք Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեպ. Մեսարդ. Եէնիմահ. (ուրբ. Եէրը 10ի քրեն. Նարբ) Գրճպ 17

10 45 Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Սթէն. Եէնիք, Թարպ. Քիրճպ. Պեպիւքարերէ. Մեսարդ. Եէնիմ. (ուրբաթները չէկող) 18

11 20 Եէնիք. Թարպ. Պեպ. Մեսարդ. Եէնիմ. [ուրբաթները Պոյաճրդիւղ] 38

11 35 Պեպէր Բ. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Սթէն. Եէնիք. 19

Կամաքլէն Յունիսվարտէքալ Եղերքեանց Եսքիսեղեր ծանրքը

*12 45 Ուղղակի Բ. Հիսար ուրբաթները չկայ 23

4 10 Ուղղակի Եէնիք. (բայի ուր. է) 20

1 30 Ուղղակի Պեպէք 33

4 30 Ուղղակի Պեպէք (բայի ուրբաթէ) 33

10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրգուշ. Ամնամ. Պեպէք (Ուրբաթի օրերը չի կայ) 23

11 15 Գապ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Ամնամ. Պեպէք. Բ. Հիսար. Պոյաճրը. 32

11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրգուշ. Արնամ. Պեպէք 21

12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնամ. 23

Կամաքլէն Ասիական եղերքէ երթեւեկող շոգենաւաց ծանրքը

1 15 Իսկամ. Գուրգ. Պեյլ. Ա. Հիսար Գանլեմա Զուպգ. Բաշպ. Պեյգօղ Եէնիք. 19

1 50 Ուղղակի Գանայ. Ուրբաթ օրերը Գան. տիլիեն զատ Իսկ. Գուրգկ. Պեյլ. Զէնկ. Պեպէք 32

2 50 Իսկ. Գուրգ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանամ. Ա. Հիսար Գանդ. Զուպգ. Բաշպ. Պեյգ. ուրբաթները թարպ. պեպ. Մեսարդ. 34

3 — Ուղղակի Գանայ. (բայի ուրբաթէ) 33

3 30 Ուղղակի Գանայ. 40

4 5 Գապաթայ Իսկ. Պէշիք. Գուրգ. Օրթ. Պեյլ. Զէնկ. Ամնամ. 2

6 50 Պէշիք. Իսկ. Գուրգկ. Պեյլեր. Զէնկ. Ամնամ. (Վասի շոգ. հետ պիտի հրդկցի 2

8 40 Գուրգ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանամ. Ա. Հիսար Գանարա. Զուպգ. Բաշպ պայմեն. Պեյգօղ [ուրբաթի օրերը 8 25 պեպիքտերէ Մեքլդ.] 21

9 35 Գապ. Պեշիք. Իսկ. Գուրգկ Օրթ. Պեյլ. Զէնկ. Ամնամ. Գանամ. Ա. Բ. Հիսար Գանդ. Մերկ. Եէնիք. Բաշպ. Պեյգօղ 2

9 50 պէշիկ. Գուրգ. Պեյլեր. Զէնկ. (ուրբաթները Գանամ. Ա. Հիսար) 32

10 10 պէշիկ. Գանամ. Ա. Հիսար Գանդ. Զուպգ. Բաշպ. Պեյգ. Թարպ. Մեսարդ. Բ. և Ա. Գաւուտներ 37

10 40 Իսկ. Գուրգ. (Բայի ուրբաթէ) 19

10 50 Պէշիքթաշ. Գուրգ. Պեյլեր. Զէնկիլ. Ա. Գանամ. Գանամ. (Ուրբաթի օրերը Իսկ. (Գանամիլիեն Պեյգօղ գացող շոգենաւն կամ պիտի հաղորդակցի) 33

11 22 Գանամիլ. Ա. Հիսար. Գանդեմ. Զուպգ. Բաշպ. Պեյգօղ (ուրբաթ. Գուրգկ) 20

11 45 Գապաթ. Գուրգ. Պեյլ. Զէնկ. Ամնամ. 34

12 — Իսկ. Գուրգ. (Բայի ուր. է շաբաթէ) 15

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 10 40Մէզդ. շոգենաւ մը ելնելով, պէյ.բ. Թարպ. պէյգօղ Բաշպ. Զուպգ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանամ. Զէնկ. Պեյլ. Գուրգկ. Իսկ.-Հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 10 45ին Մեզդ. շոգենաւ մը կելնով. Պեյգ. Թարպ. Եէնիք. Մերկ. Բ Հիսար Ամնամ. Օրթ. Պեշիք. Հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնէ։

Ամեն ուրբաթ երեկոյ ժամ 11 ին Ա. Հիսարէն շոգենաւ մը ելնելով Ամնամ. Պեյլ. Իսկ. Հանդիպելով ուղղակի կամուրջ պիտի իջնէ։

Աւստրիական Եէնիմահալլէնէն ժամ 4 15 անցած և երեկոյեան կամուրջէն ժամ 8 40ին Պեյգօղ Պեյգօղէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին եւրոպական եղերք և 10ին Մեզարդ.էն և երեկոյեան 10 20ին կամուրջէն Իսկ. գացող շոգենաւը բեռ. չպիտի ընդունի։

Փոխարկելիք օգերուն Սթէն. Քիրճ. Մեզարդուրնու և Բ. Գավազ շոգենաւ չպիտի հանդիպի։

* Այս երթեւեկութիւնը սկսող 29 Դեր. օրէն պիտի դադրի։

** Այս շոգենաւ սկսող. 29 կեր. օրն 20 վայր. ետք պիտի մեկնի և ի Գանամիլի չպիտի հրդեկցի.

[] Այս շոգենաւ սկսող. 28 շբ. օրէն սկսեալ Վանիքէքէն պիտի մեկնի։

ԻՍԿԻԻՍՅԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւսքարէն	Կամաքլ	Կամաքլէն	Իսկիւսքարա
— —	8 — պէշիք	— —	6 15 Պէշիք
12*	9 20 Վասի	— —	7 5
12 30	9 —	12 25*	8 15 Պէշիք
1 — Պէշիք	9 30	12 40	9 5
1 30	10 — Գէրպ.	1 30 Պէշիք	9 50
2 —	10 20 պէշիք	1 50	10 10 Պէշիք
2 30	10 50	2 25 պէշիք	10 30 Ցերպ.
3 —	11 — Գուրգկ.	2 45 Վասի	10 40 Գզ.
3 30 Ցերպ.	11 10 Ցերպ.	3 5	11 —
3 45	11 20	3 30 Պէշիք	11 20 Ցերպ.
4 25	11 40	4 15 Ցերպօթի	11 20 Գզկ.
4 45 Վասի	12 5	4 30 Պէշիք	11 50
5 —